

1 ponedjeljak, 06.06.2005.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 ... Početak u 09.11h
5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Međunarodni kazneni sud za bivšu
6 Jugoslaviju zasjeda.
7 Izvolite sjesti.
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Molim gospođu tajnicu
9 da najavi predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet
11 IT-00-39-T, *Tužitelj protiv Momčila Krajišnika*.
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam.
13 Gospođo Loukas, jeste li spremni nastaviti s unakrsnim ispitivanjem
14 gospodina Nielsena?
15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da.
16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim onda uvedite gospodina Nielsena u
17 sudnicu.
18 Gospođo Loukas, imate li predodžbu o tome koliko će Vam trebati za
19 unakrsno ispitivanje gospodina Nielsena?
20 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, pa mislim veći dio dana.
21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.
22 [Svedok je ušao u sudnicu]
23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Nielsen.
24 SVEDOK: Dobro jutro, časni Sude.
25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
26 Želio bih Vas podsjetiti da Vas još uvijek obavezuje svečana izjava koju
27 ste dali na početku Vašeg svjedočenja prošlog četvrtka.
28
29
30

1 SVEDOK: Hvala, časni Sude.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, izvolite nastaviti.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

4 SVEDOK: CHRISTIAN NIELSEN [nastavak]

5 Unakrsno ispituje gđa Loukas: [nastavak]

6 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

7 P: Kad smo prekinuli s radom prošlog petka poslijepodne, gospodine

8 Nielsen, govorili smo o 11. sjednici Skupštine od 18. marta - ako se sjećate - i

9 došli smo do onog dijela gdje je govorio gospodin Vještica. Sjećate li se?

10 O: Da.

11 P: Kada je reč o govoru, obraćanju gospodina Vještice, slagat ćete se sa

12 mnom ako kažem da je on izražavao negativan stav u odnosu na pregovore koji su

13 se do tada odvijali pod pokroviteljstvom Cutileirovog plana?

14 O: Ja ne bih nužno koristio termin "negativan stav". Rekao bih

15 "nestrpljiv".

16 P: Nestrpljiv. U vezi s time, pretpostavljam da ste Vi mišljenja da je

17 njegovo obraćanje bilo ne baš pozitivno gledanje na događaje. Ako pogledamo, na

18 primjer, na početak njegovog obraćanja - mislim da je to drugi paragraf: "Nisam

19 zadovoljan ovim dokumentom koji bi trebao poslužiti kao podloga za sljedeću fazu

20 pregovora."

21 O: Pa, ograničen sam u mogućnosti davanja odgovora s obzirom da nemam

22 zapisnik sa te sjednice pred sobom.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se zapisnik dade svjedoku.

24 I, gospođo Loukas, ako biste nam ponovno mogli reći na kojoj smo otprilike

25

26

27

28

29

30

1 stranici.

2 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Svakako. U mojoj verziji je to stranica 37.

3 Mislim da je to vjerojatno na stranici 36 časnog Suda.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Barem blizu 37.

5 SVEDOK: Molim da mi se dâ i verzija na B/H/S-u. Hvala.

6 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

7 P: Imate li obje verzije pred sobom, gospodine Nielsen?

8 O: Da.

9 P: Jeste li pronašli onaj dio na koji sam se pozivala?

10 O: Da, na engleskom jesam, ali još ne na B/H/S-u. Ali svakako možete

11 postaviti pitanje.

12 P: Rekla sam sljedeće: "Pretpostavljam da ste mišljenja da je njegovo

13 obraćanje ne baš najpozitivnije gledanje na događaje. Ako se, na primjer,

14 pogleda na početak njegovog obraćanja - to je drugi paragraf: 'Nisam zadovoljan

15 ovim dokumentom koji bi trebao služiti kao sljedeća faza pregovorima.'"

16 O: Da. On nije zadovoljan situacijom kakva je bila u tom trenutku.

17 P: I posve je jasno da on, za razliku od gledišta gospodina Krajišnika na

18 te događaje, da on zauzima pristup koji svakako nije pozitivan kada je riječ o

19 tim pregovorima. Zar ne?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Kao što sam rekao ranije, moji opći dojam kad se prisjetim 11. sjednice
2 i naknadnih sjednica Skupštine prije aprila - kao što i primjećujem u svom
3 izvještaju - jeste da je gospodin Vještica veoma gorljivo želio uspostaviti
4 srpsku policiju i to u što kraćem roku. I doista, na sljedećoj sjednici, 12.
5 sjednici, 24. marta, gospodin Vještica izjavljuje - kao što to stoji na stranici
6 30 mog izvještaja - da je mislio da je došlo do dogovora da se srpska policijska
7 snaga odmah uspostavlja i da nije bio zadovoljan činjenicom da, kako se činilo,
8 će morati čekati duže do te uspostave.

9 P: Gospodine Nielsen, doći ćemo na sljedeću sjednicu. Sad se još uvijek
10 bavimo 18. martom. I tri paragrafa niže gospodin Vještica kaže: "Ovi se
11 pregovori koriste samo kako bi nas se uljuljkalo u san." Da li vidite taj dio?
12 "Da nam skrenu pažnju od onoga što rade i što su već učinili."

13 O: To vidim na engleskom.

14 P: Nije li onda posve jasno da postoji temeljna razlika u pristupu kod
15 gospodina Krajišnika i kod gospodina Vještice, a što se očituje na ovim
16 sjednicama Skupštine?

17 O: Da, ja bih se složio s time, u smislu činjenice da je gospodin
18 Krajišnik izjavio da su pregovori u toku i da se čini da gospodin Vještica nije
19 baš najzadovoljniji tijekom ovih pregovora.

20 P: Na samom kraju obraćanja gospodina Vještice, on kaže: "Gospodine
21 predsjedniče, mislim da nam morate dati naredbu kako bismo nakon sljedeće
22 sjednice uredili da tamo na onim područjima gdje to još nije učinjeno, da se to

23

24

25

26

27

28

29

30

1 provede, da Srbi zauzmu svoja područja kako druge snage ne bi mogle ući na njih.
2 Hvala." I zatim sjedne i njemu aplaudiraju. Je li vidite taj dio?

3 O: Da.

4 P: I tu se pristup razlikuje od pristupa koji je zauzeo gospodin
5 Krajišnik, a koji se očituje u njegovim doprinosima debati 18. marta u kojima je
6 on rekao, ustvari, da je zadovoljan putem kojim idu pregovori i da se nadaju
7 najboljem. Zar ne?

8 O: Pa, ja primjećujem da na stranici 45 engleske verzije, gospodin
9 Krajišnik koji predsjedava ovom sjednicom Skupštine, vraća se na komentare koje
10 je iznio gospodin Vještica i u toj fazi sjednice, on uvažava činjenicu da se
11 gospodinu Vještici donekle žuri i on opisuje kako bi dalje trebali teći
12 postupci. Ali, kao što sam rekao, to je nešto što je u skladu s time da je
13 gospodin Vještica ustvari nestrpljiv i želi da se što prije krene rješavati
14 stvari - da se tako kaže.

15 P: Pa, pogledajmo to obraćanje gospodina Krajišnika. To je na mojoj
16 stranici 46, vjerojatno stranici 45 na kopiji sudaca, a na što se poziva
17 gospodin Nielsen. Ako pogledate komentare gospodina Krajišnika tamo, on
18 objašnjava nešto u vezi s time što je rekao gospodin Vještica, da "nam se
19 žuri..." - i tu je posve jasno, zar ne, da gospodin Krajišnik nastoji umiriti
20 gospodina Vješticu koji je, na neki način, ovdje, usijane glave?

21 O: Pa, moglo bi se to tako tumačiti. Da. Ja sam primijetio da kada je
22 riječ o nekim glavnim pitanjima, uključujući i hitno osnivanje ministarstva
23 unutrašnjih poslova za srpsku republiku da među njima, da između gospodina
24 Krajišnika i gospodina Vještice po tom pitanju nema nesuglasica.

25

26

27

28

29

30

1 P: Ustvari, ono što gospodin Krajišnik u tom kontekstu kaže odnosi se na
2 odgovorno vladanje, odgovornu vladu i na to da treba se držati svojih stavova u
3 pregovorima i posve je jasno da gospodin Krajišnik ovdje govori o tekućim
4 pregovorima. Zar ne?

5 O: Da. Vjerujem da on ovdje misli na tekuće pregovore. Da.

6 P: Prije nego što se ostavimo ove sjednice, mislim da se ovdje spominje i
7 gospodin Žepinić. Mislim da je to na stranici 47 na engleskoj verziji. Ovdje je
8 obraćanje gospodina Rajka Kasagića i on govori o nekim navodima o korupciji koji
9 se stavljaju na teret gospodinu Žepiniću, da se o istima vodi... - on traži da
10 se o tome provede istraga.

11 O: Da. Vidim taj dio.

12 P: Jeste li vidjeli još neke druge dokumente tokom Vaših istraga o ovom
13 pitanju?

14 O: Da, jesam. I Vitomir Žepinić, zamjenik ministra MUP-a Socijalističke
15 Republike BiH u to vrijeme, bio je jedan od najmanje tri visokopozicioniranih
16 dužnosnika MUP-a protiv kojih su izneseni navodi, optužbe o korupciji u ovo
17 vrijeme - dakle, u martu 1992. godine.

18 P: Prije nego što završimo sa sjednicom od 18. marta, pred kraj zapisnika
19 - mislim da se radi o stranici 44 na engleskoj verziji gdje imamo odgovor dr.
20 Karadžića i on govori da "...treba učiniti sve što je potrebno da bi se utvrdila
21 *de facto* situacija na terenu na osnovu pravde i vladavine prava kako bi se
22 potpuno kontrolirala područja, uz puno poštivanje građana drugih nacionalnosti

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jer to je ono na čemu će se prosuđivati o ljudima." Vidite li taj dio, gospodine
2 Nielsen?

3 O: To tražim. Na stranici 44?

4 P: Da, ja to imam u dnu stranice broj 45. Vjerojatno je to na dnu 44. ili
5 na vrhu 45. stranice kod Vas.

6 O: Da, pronašao sam taj dio.

7 P: Mislim da je ova intervencija dr. Karadžića ponovo u kontekstu tekućih
8 pregovora i da ono što se događa na terenu treba biti učinjeno u skladu sa
9 zakonom i pravdom. Je li tako?

10 O: Tako on to kaže.

11 P: On u jednoj fazi čak govori, i to ponovo u kontekstu Cutilherovih
12 pregovora, da će vjerojatno doći do raznoraznih preseljenja, ali niti jedno od
13 njih ne smije se odvijati pod pritiskom. Vidite li taj dio?

14 O: Ne, ne odmah. Možda biste mogli me uputiti.

15 P: Radi se o stranici 46. To je 3. paragraf od kraja. To je nakon... ako
16 gledamo od kraja onoga što govori gospodin Karadžić.

17 O: Da. To vidim. Kaže: "Vidimo da se Srbi iz Livna sele..." i tako dalje
18 "... što je sve prirodni dio tako opasnog procesa, intenzivnog procesa
19 reorganiziranja države".

20 P: I sve je to opet u kontekstu pregovora koji su vezani za Cutilherov
21 plan?

22 O: Da. U ovo doba su se doista odvijali pregovori.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I cijela ova sjednica Skupštine tiče se dakako događaja vezanih uz
2 pregovore?

3 O: Da.

4 P: Vratimo se na tekst Vašeg izvještaja, gospodine Nielsen, i to u odnosu
5 na paragraf 74 Vašeg izvještaja gdje konkretno govorite o sjednici održanoj 18
6 marta. Ovdje ste spomenuli da gospodin Krajišnik, predsjednik Skupštine,
7 konkretno govori o potrebi za etničkom podjelom na terenu i zatim kažete:
8 "Miroslav Vještica, delegat SDS-a iz Bosanske Krupe, spomenuo je potrebu da se
9 osnuje srpska policija i srpski MUP kako bi Srbi mogli preuzeti kontrolu nad
10 svojim teritorijima."

11 Način na koji ste formulirali Vaš izvještaj, upućuje, kako se čini, da je
12 ovdje, 18. marta, na ovoj sjednici, pristup koji je zauzeo gospodin Krajišnik
13 posve isti pristupu koji je zauzeo gospodin Vještica; da se oni nisu razdvajali
14 po šavovima, već nasuprot: da se šavovi nisu niti vidjeli.

15 O: Pa, ja ne bih rekao baš da je to posve isti pristup. Ja mislim da sâm
16 ovdje kažem i - što se vidi u zapisniku Skupštine - da oni se možda ne slažu u
17 metodologiji uspostave srpske policije; iako se dakle, o tome možda ne slažu -
18 ipak se na ovoj sjednici i gospodin Krajišnik i gospodin Vještica slažu da treba
19 uspostaviti srpski MUP kako bi se uspostavila kontrola nad teritorijem koji oni
20 smatraju srpskim.

21 P: Svejedno, gospodine Nielsen, osoba koja čita ovaj izvještaj, a da ne
22 ulazi u fusnote i da ne gleda zapisnik sa te sjednice, ta osoba bi mogla steći
23
24
25
26
27
28
29
30

1 utisak da su stavovi koje su oni izrazili identični.

2 O: Da, možda po ovom, uskom pitanju.

3 P: Da, u tim okolnostima - složićete se sa mnom, zar ne, gospodine Nielsen
4 - ako kažem da što se tiče teksta, ako bi se uzeo u obzir čitav kontekst
5 prilikom Vaše procene izlaganja gospodina Krajišnika pominjanje, etničko
6 razdvajanje na terenu bez spominjanja konteksta diskusije o planu Cutilhero može
7 dovesti do pogrešnih zaključaka, zar ne?

8 O: Kao što sam već rekao, ja nisam hteo da dam potpuno objašnjenje onoga
9 što se dešavalo u pogledu međunarodnih pregovora u to vreme i zapravo, ja mislim
10 da velik deo konteksta svega toga se može naći u izveštaju o bosansko-srpskim
11 liderima, gospodina Treanora. A u ovome će se naći neki dodatni podaci,
12 konkretno o Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ja sam shvatio da je ovo Pretresno
13 veće već dobilo ovaj izveštaj o bosansko-srpskim liderima zahvaljujući kome mogu
14 da imaju i kontekst koji ste pomenuli.

15 P: Dakle, slažete se da to može da navede na pogrešne zaključke, ako se
16 pročita tekst kako ste ga formulisali?

17 O: Ako bi se pročitao samo ovaj izveštaj i ništa drugo - da. Može se steći
18 utisak da su Krajišnik i Vještica imali potpunu suglasnost i o ciljevima i o
19 metodologiji, dok sam ja u paragrafu 74 hteo da naglasim da su se oni slagali u
20 pogledu cilja etničkog razdvajanja na terenu i uspostavljanja srpske policije.

21 P: Međutim, jasno je, zar ne, gospodine Nielsen, da izlaganja gospodina
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Krajišnika i Vještice su bila veoma različita u pogledu sadržine i tona?

2 O: Smatram da su bila različita što se tiče metodologije. Međutim, mislim
3 da su delili iste ciljeve.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođice Loukas, mislim da je jasno šta
5 ste hteli da nam dokažete. Naravno, mi možete još 15 minuta da pokušavate da
6 izvučete neku suglasnost od gospodina Nielsena, ali mislim da ste pokazali šta
7 ste hteli da pokažete u ovom kontekstu i da Vi tumačite događaje na drugi način,
8 da hoćete da nam prikazete kontekst u kojem reči gospodina Krajišnika poprimaju
9 drugo značenje, dok nam je gospodin Nielsen objasnio zbog čega je on na ovaj
10 način skrenuo pažnju na reči gospodina Krajišnika. Dakle, mislim da je sada ovo
11 pitanje prilično jasno i mislim da, ako nastavite u tom pravcu, to više neće
12 biti od velike koristi za Pretresno veće.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Nastaviću sa drugim
14 pitanjima.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, molim Vas.

16 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

17 P: Ostavimo po strani za sada sednicu od 18. marta i pozabavićemo se
18 sednicom od 24. marta. To je 12. sednica bosansko-srpske Skupštine koja je
19 održana 24. marta 1992. godine.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, Vi imate izvještaj sa te
2 sednice i molim da se on predoči i svedoku. /.../

3   P: Imate i verziju na B/H/S-u kao i na engleskom, zar ne, gospodine
4 Nielsen?

5   O: Da.

6   P: U izvještaju, u paragrafu 78, Vi govorite o tome da prethodni
7 predsjednik Skupštine, Momčilo Krajišnik, je snažno ukazao na to da će uskoro
8 doći do uspostavljanja bosansko-srpske policije.

9   Gospodine Nielsen, da li možete da kažete Pretresnom veću šta je konkretno
10 predmet Vaše aluzije kad ovo kažete - vezano za tu sednicu Skupštine?

11   O: Kao što je slučaj i sa drugim sednicama, one su bile dugotrajne i s
12 obzirom da se nisam bavio proučavanjem ove konkretne sednice barem neko vreme,
13 trebaće mi određeno vreme da bih našao taj deo sednice.

14   P: Nemam ništa protiv toga da Vam se odobri nekoliko minuta. Mislim da Vam
15 neće biti potrebno /?puno/ da nađete mesto gde je reč uzeo gospodin Krajišnik, a
16 zatim možete da kažete Pretresnom veću na šta ste konkretno mislili kada ste ovo
17 napisali.

18   /.../

19   O: Gledajući tekst, mogu da kažem da vidim na dnevnom redu koji se tiče
20 sednice, i o kome se govorilo na početku sednice - tu se pominje, pod tačkom 2,
21 Zakon o ministarstvima. I konkretno se govori o Ministarstvu unutrašnjih poslova
22 Republike Srpske. A već je bio usvojen zakon o tom pitanju 28. februara na
23 Skupštini.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, to sam takođe primetila, gospodine Nielsen. Međutim, Vi ste rekli
2 da je on snažno ukazao na to. Da li ste na osnovu toga to zaključili, gospodine
3 Nielsen?

4 O: Ne.

5 /.../

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođice Loukas, možda možete da pređete
7 na sledeću temu i da zamolite svedoka da pregleda ovaj zapisnik tokom sledeće
8 pauze. Tada će biti spremniji da Vam dâ odgovor na ovo pitanje.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja sam sada imala nameru da se pozabavim
10 ovim pitanjem. I mislim da je gospodin Nielsen upravo završio sa pregledanjem
11 dokumenata.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ukoliko mu ne treba još mnogo vremena,
13 možemo sačekati.

14 SVEDOK: Za sada još nisam uspeo da nađem deo na koji sam mislio tako da
15 mogu tokom pauze da to detaljnije proučim.

16 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

17 P: U redu. Prihvatićemo sugestiju predsedavajućeg sudije tako da tokom
18 sledeće pauze možete pažljivije da proučite dokument i vidite da li ćete naći
19 taj deo.

20 I dalje što se tiče 24. marta i sednice koja je održana tog datuma... - Vi
21 ste rekli u Vašem izveštaju da je "Miroslav Vještica se žalio rekavši da je već

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dogovoreno da se formira policija Srpske Republike Bosne i Hercegovine i nije
2 shvatao zašto bi se to odlagalo".

3 A sada da se pozabavimo izlaganjem gospodina Vještice. Mislim da to možemo
4 da nađemo malo dalje, odmah posle diskusije o predlogu o uspostavljanju
5 nacionalne garde. Vidite li izlaganje gospodina Vještice u tom delu?

6 O: Da, vidim izlaganje gospodina Vještice na stranama 19 i 20 u engleskoj
7 verziji.

8 P: A koje su to stranice na B/H/S-u?

9 /.../

10 O: Ovde imamo jedno izlaganje na stranici 33 verzije na B/H/S-u. 33 i 34
11 što odgovara, naravno, izlaganju na stranicama 19 i 20 u engleskoj verziji.

12 P: I tu gospodin Vještica kaže: "Vi poslanici jasno kažete /kako je
13 prevedeno/ da mi nemamo policiju ni u jednoj opštini, nemamo upravnike, nemamo
14 komandante. Imamo li bilo šta što nam pripada? Posebno Vi koji imate vlast u
15 srpskim opštinama?"

16 O: Da, našao sam taj odeljak.

17 P: I, još jednom, čini se da je gospodin Vještica izuzetno nezadovoljan.

18 O: Tačno. I primetio bih da, na osnovu drugih dokumenata koje sam
19 pregledao i koji se konkretno tiču opštine gospodina Vještice, Bosanske Krupe -
20 ja sam pomenuo jedan takav dokument prošle nedelje - gospodin Vještica ovde daje
21 komentare koji, čini se, ne odgovaraju situaciji na terenu u Bosanskoj Krupi jer

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mislim da negde od 22. marta 1992. godine - dakle, dva dana pre ovog izlaganja
2 na sednici, Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove u Beogradu je izneo
3 zapažanje da u Bosanskoj Krupi, u toj opštini, postoji srpska policija.

4 P: Da. Međutim, ono što gospodin Vještica želi da naglasi u svom izlaganju
5 jeste da sve druge srpske opštine nemaju vlast dok u Bosanskoj Krupi je sve u
6 redu. I on hoće da kaže: "Eto, vi ostali ne znate šta radite i nemate stvarnu
7 vlast." To je zapravo smisao njegovog izlaganja u ovom delu, zar ne?

8 O: Još jednom - taj komentar koji je on izneo - mogu da kažem da, na
9 osnovu dokumenata iz MUP-a Republike Srpske, to nije potkrepljeno dokumentima.
10 Drugim rečima, u dokumentima iz tog doba, vidi se da je situacija u to vreme na
11 terenu bila drugačija i to ne samo u opštini Bosanska Krupa.

12 P: Što se tiče komentara gospodina Vještice, jasno je da ovde ponovo on
13 nastupa kao neko ko deluje kao usijana glava, zar ne?

14 O: Mislim da je "usijana glava" jedan familijarni termin koji ja kao
15 analitičar ne bih koristio.

16 P: Da, mogu da Vas shvatim. Možda možemo da kažemo da se čini da je
17 gospodin Vještica neko ko ima ekstremnije stavove u odnosu na druge koji su
18 uzeli reč prilikom debate održane 24. marta 1992. godine.

19 O: Ponovo, upotreba reči "ekstremni", po meni podrazumeva određeno
20 shvatanje kakvi su prosečni stavovi, za razliku od ekstremnih. Tako da bih se ja

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vratio na moju prethodnu tvrdnju kada sam rekao da smatram da je gospodin
2 Vještica bio veoma nestrpljiv, posebno u pogledu teme kojom se bavim u svom
3 izveštaju. Dakle, uspostavljanje srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova u
4 Bosni i Hercegovini.

5 P: Nakon obraćanja gospodina Vještice riječ je uzeo gospodin Krajišnik. I
6 on kaže: "Sve što je rekao gospodin Vještica je istina. Setite se, na početku
7 ove sednice, mi smo rekli da u skladu sa Ustavom koji ne možemo da prekršimo,
8 moramo da izaberemo predstavnike. Ako hoćete, napravićemo sada pauzu i
9 nominovaćemo tri ministra. To nije problem. Mi ćemo izraziti stavove o tome na
10 kraju sednice. Moramo da se držimo nekakvog reda. Stigla je gospođa Plavšić.
11 Napravićemo pauzu, diskutovati, predložiti imenovanje premijera, prvih ministara
12 i tako dalje; i zatim ćemo da predložimo nužne ministre: ministra za narodnu
13 odbranu, zatim ministra unutrašnjih i spoljnjih poslova i ministra finansija.
14 Što se tiče uspostavljanja narodne garde, mislim da sve što se uvodi bez nužnih
15 priprema, mora da propadne. Nema razloga zašto se to ne bi uspostavilo, ali
16 moramo da to uskladimo sa Ustavom Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Da li
17 možemo to da učinimo na način na koji sam to predložio, gospodine Vještica?"

18 Dakle, ako ovde razmotrimo obraćanje gospodina Krajišnika, nakon obraćanja
19 gospodina Vještice, jasno je da gospodin Krajišnik ponovo pokušava da ga umiri i

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da uvede neki red u proceduru. Zar ne?

2 O: Ja to ne bih tako protumačio. Zapravo, ja imam utisak, na osnovu
3 izlaganja gospodina Krajišnika odmah nakon gospodina Vještice da gospodin
4 Krajišnik u znatnoj mjeri prilagođava svoj stav i zapravo prilagođava i rad
5 sjednice tako da se približi stavu gospodina Vještice. Drugim rečima, gospodin
6 Krajišnik sada kaže da treba da se napravi pauza tokom koje će se obaviti dosta
7 od onoga šta je upravo zatražio gospodin Vještica. I primetiću da je to, dakle,
8 12. sednica Skupštine i primećujem da oni jesu napravili pauzu tog dana. Posle
9 su se vratili i tokom 13. sednice održane istog dana, oni su učinili upravo to
10 što je rečeno i imenovali su gospodina Miću Stanišića na mesto ministra
11 unutrašnjih poslova.

12 P: U vezi sa ovim Vašim poslednjim odgovorom, gospodine Nielsen,
13 imenovanje ministra unutrašnjih poslova je nešto sasvim različito od onoga o
14 čemu govori gospodin Vještica na kraju svog izlaganja, zar ne?

15 O: U pogledu same policije, uspostavljanja srpske policije Srpske
16 Republike Bosne i Hercegovine - to je nešto što gospodin Vještica traži. I jasno
17 je da, u kontekstu Zakona o Ministarstvu unutrašnjih poslova koji je srpska
18 Skupština Bosne i Hercegovine usvojila, bitna prekretnica u svemu tome je
19 imenovanje ministra unutrašnjih poslova.

20 P: Da, međutim, formalno imenovanje ministra nije sve što gospodin
21 Vještica hoće, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, to je tačno. To nije sve što on hoće.

2 P: U redu. Ako ponovo sada se pozabavimo izlaganjem gospodina Krajišnika,
3 složit ćete se sa mnom da on pokušava da smiri gospodina Vješticu, da kaže: "Sve
4 što kažete je istina, međutim, evo sada je stigla gospođa Plavšić - što ne bismo
5 nju saslušali?" On zapravo pokušava da ga prekine na fini način.

6 O: Da je on pokušavao da ga prekine, onda smatram da je čudno što mu je
7 dao reč, gospodinu Vještici. Kada ga pita: "Da li možemo na taj način da
8 postupimo, kao što sam predložio, gospodine Vještica?"

9 P: Međutim, to nije sasvim neuobičajeno kada neko pokušava da uvede u red
10 u takvu proceduru. Zar ne, gospodine Nielsen?

11 O: Ovde mogu samo da spekuliram. Međutim, svakako je da predsedavajući
12 Skupštine ima ovlašćenje odmah da reč sledećem govorniku i da potpuno ostavi
13 gospodina Vješticu po strani radije nego da mu ponovo dâ reč. I zapravo, možemo
14 da vidimo da je gospodin Vještica ponovo iskoristio priliku da interveniše i da
15 ponovo insistira u pogledu preuzimanja vlasti i preuzimanja policije.

16 P: U pogledu Vašeg poslednjeg odgovora, gospodine Nielsen, Vi kažete da je
17 predsedavajući Skupštine imao ovlašćenje da reč dâ sledećem govorniku. Međutim,
18 postoji fini način na koji se neko može ostaviti po strani. I to je upravo nešto
19 što je deo veština predsedavajućeg ili predsednika Skupštine.

20 O: Ako sad tražite da Vam kažem svoje mišljenje o učtivim i neučtivim
21 načinima da se neko od govornika ostavi po strani, pretpostavljam da postoje dva

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 načina da se to učini.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li možete da pređete na neku drugu
3 temu, gospođice Loukas?

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, svakako. Preći ću na drugu temu.

5 P: Vi ste takođe pomenuli u Vašem izveštaju jednu drugu napomenu vezanu za
6 gospodina Krajišnika. To je sadržano u paragrafu 87. Da li ste našli taj deo
7 izveštaja, gospodine Nielsen?

8 O: Jesam. Samo trenutak. Da li mogu da ovo zadržim jer od mene je traženo
9 da proučim dokument tokom sledeće pauze?

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Je li to original?

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] To je dokazni predmet.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U tom slučaju, mislim da je bolje da se
13 svedoku dâ kopija, a da sâm dokazni predmet ostane pri Sekretarijatu.

14 SVEDOK: Hvala, časni Sude.

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

16 P: Gospodine Nielsen, što se tiče dokumentacije koju ste koristili tokom
17 Vaših istraživanja kada ste sačinjavali ovaj izvještaj, jasno je da dobar deo
18 tog materijala predstavlja dokumente vezane za sednice Skupštine, vezane za
19 opštine, izveštaje MUP-a i tako dalje. Uglavnom se radilo o takvim dokumentima,
20 zar ne?

21 O: Bio bih konkretniji u pogledu toga.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Izvolite.

2 O: Najveći deo ili najveći procenat dokumenata koje sam koristio su
3 dokumenti koji potiču iz Ministarstva unutrašnjih poslova RS i Ministarstva
4 unutrašnjih poslova Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. Također sam u
5 manjoj meri koristio i druge dokumente koje ste pomenuli, kao što su zapisnici
6 sa različitih sednica Skupština i dokumenti koji potiču iz opština.

7 P: I to ste učinili zato da biste se bolje upoznali sa unutrašnjim
8 funkcionisanjem MUP-a, kao što ste sami rekli, zar ne?

9 O: Da, to je tačno.

10 P: Što se tiče paragrafa 87, Vi u napomenama ovde iznetim se ne zasnivate
11 na vrsti dokumenata koje smo upravo pomenuli, zar ne?

12 O: Ako ja gledam isti paragraf kao i Vi -

13 P: To je paragraf koji počinje rečima: "Na prvi pogled raspad SR i BiH
14 MUP-a..." i tako dalje -

15 O: Da, to je taj paragraf. I u *footnoti* ja pominjem samo jedan dokument, a
16 to je dokument koji potiče iz MUP-a Republike Srpske. Tako da smatram da je to u
17 skladu sa onim šta smo rekli o opštoj dokumentaciji koju smo koristili.

18 P: Dakle, tu se radi zapravo o izvoru koji se zasniva na razgovoru sa
19 gospodinom Žepinićem, zar ne?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne, ne radi se o razgovoru sa gospodinom Žepinićem. Tu se radi o izjavi
2 koja je data Službi državne bezbednosti MUP-a Republike Srpske krajem avgusta
3 1992. godine kada je gospodin Žepinić uhapšen i kada je saslušan. I takođe mogu
4 da dodam da sâm dokument potiče iz Obaveštajne i bezbednosne službe Republike
5 Srpske. To je izvor dokumenta.

6 P: Gospodine Nielsen, naravno, ta izjava data je Službi državne
7 bezbednosti MUP-a Republike Srpske krajem avgusta 1992. godine na osnovu
8 razgovora sa gospodinom Žepinićem?

9 O: Radi li se o ovdje o razgovoru ili ne, po mom mišljenju - govorim sada
10 kao analitičar MUP-a RS, ovo je standardna izjava koja se na B/H/S-u zove
11 "informativni razgovor". A to je standardni naziv za ispitivanje koje provodi
12 ili policija nad pojedincem za kojeg policija smatra da ima informacije koje su
13 vezane za sigurnosnu situaciju, a svakako se ne radi o razgovoru koji se odvija
14 na dobrovoljnoj osnovi.

15 P: Bez obzira da li Vi to zovete sada "informativnim razgovorom",
16 "ispitivanjem" ili nečim sličnim, svakako govorimo o tome da netko tko daje
17 izjavu treba odgovarati na pitanja. Zar ne, gospodine Nielsen?

18 O: Da, to je tačno.

19 P: U kontekstu onoga što ste zapisali u paragrafu 87 - rekli ste da je ovo
20 primarni dokument, dakle, dokument iz prve ruke, o raspadu MUP-a SR BiH. Dakako,
21 kao analitičar, Vi toj izjavi odnosno priči koju daje određena osoba u datim
22 okolnostima... prići ćete tome sa određenim rezervama, zar ne?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Kao analitičar, ja bih se takvoj izjavi koju je dala osoba u tim
2 okolnostima... svakako bi takvoj izjavi pristupio sa određenim rezervama. Ali bi
3 i uzeo u obzir, kao što sam to i učinio u slučaju Vitomira Žepinića, činjenicu
4 da je ova osoba u vrijeme događaja koje je opisivao bio na veoma visokom
5 položaju u Ministarstvu unutrašnjih poslova te je stoga bio u poziciji da gleda
6 na događaje kroz dakako svoju subjektivnu perspektivu koja nije bila poznata
7 javnosti u zemlji u to vrijeme.

8 P: Ali Vi, dakako, sami ne možete jamčiti da je ova izjava istinita, zar
9 ne?

10 O: Kao analitičar, ja bih svakako pročitao tu izjavu i učinio, odnosno na
11 najbolji mogući način pokušao usporediti događaje koji se opisuju u toj izjavi s
12 drugim dokumentima. To će možda biti neke druge izjave date tokom ispitivanja.
13 Možda neki dokumenti MUP-a Republike Srpske odnosno SR BiH, a po konkretnom
14 pitanju kada je riječ o sastanku s gospodinom Krajišnikom, mislim da smo o tome
15 govorili prošli tjedan, to je jedini izvor koji imamo što se tiče tog sastanka.

16 P: Da. Svakako. Kad se govori izjava ovakve vrste kakvu ste Vi koristili,
17 veoma je teško formulirati zaključke, zar ne? Temeljiti zaključke na jednoj
18 izjavi o događajima iz prve ruke, ali koja je data u datim okolnostima, zar ne?

19 O: Da. To je tačno.

20 P: Ovdje se dakako spominje ostavka. U kontekstu Narodne skupštine, bilo
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na razini Bosne i Hercegovine, bilo na Srpske republike Bosne i Hercegovine - Vi
2 možda niste u mogućnosti odgovoriti na pitanje vezano za Ustav - no upravo je
3 Narodna skupština ta koja može postaviti i razriješiti visoke dužnosnike u
4 skladu sa zakonom, zar ne?

5 O: Narodna Skupština može izabrati i razriješiti ministre u skladu sa
6 zakonom. To je, dakako, konkretno vezano za visokopozicionirane dužnosnike.

7 P: Dakle, ostavka gospodina Žepinića, imajući u vidu njegovu funkciju,
8 trebala je biti na ministru unutrašnjih poslova. U to vrijeme je to bio gospodin
9 Delimustafić, je li tako?

10 O: Funkcija gospodina Žepinića kao zamjenika ministra unutrašnjih poslova
11 MUP-a Socijalističke Republike BiH zahtijevala bi, pod normalnim okolnostima, da
12 on svoju ostavku podnese gospodinu Delimustafiću i da od njega traži odobrenje
13 te ostavke, a ne od gospodina Krajišnika.

14 P: Gospodine Nielsen, sada ćemo prijeći na drugu temu. /.../

15 Gospodine Nielsen, tema na koju ćemo sada prijeći tiče se konkretno
16 diskusije koju vodite u Vašem izvještaju o Zakonu o unutrašnjim poslovima. Molim
17 Vas da pogledate paragraf 169 Vašeg izvještaja. Imate li taj dio pred sobom?

18 O: Imam.

19 P: U tom paragrafu kažete da zakon iz 1992. kao i njemu prethodeći zakon
20 iz 1990. godine predviđa jasne i opsežne upute o korištenju sile i vatrenog
21 oružja. Kažete da građani, pa tako i osobe koje se sumnjiče za krivična djela i
22 njihovo privatno vlasništvo, imaju konkretna prava i privilegije. "Međutim,..."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 - kažete - "...zakon Republike Srpske iz 1992. sustavno uklanja sve odredbe iz
2 zakona iz 1990. koje kvalificiraju upletenost u neprimjerene aktivnosti kao
3 nedolično ponašanje." Dakle, našli ste to?

4 O: Jesam.

5 P: Vi, gospodine Nielsen, niste pravnik i prema tome ne možete se niti
6 upuštati u pravno vještačenje.

7 O: Tako je.

8 P: Kad, dakle, govorite o zakonu iz 1990. odnosno da zakon iz 1992.
9 sustavno uklanja sve odredbe iz zakona iz 1990. kojima se kvalificira
10 "uključenost u neprimjerene aktivnosti koje se kvalificiraju kao nedolično
11 ponašanje odnosno kršenje službe", pretpostavljam da govorite - i sad ćemo
12 pogledati paragraf 146 - da mislite na ovo: da je "zakon iz 1992. izbrisao
13 članak 102 iz zakona iz 1990.", a članak glasi ovako: "Djelatnici Republičkog
14 Sekretarijata ne mogu se uključivati u aktivnosti koje su nespojive s njihovim
15 dužnostima." Vidite li taj dio?

16 O: Da.

17 P: A tko su, dakle, ti djelatnici Sekretarijata?

18 O: U ovoj bih fazi radije pogledao original na B/H/S-u kako bih bio posve
19 siguran. No, općenito, ako sam koristio termin "radnici" ovdje - "workers",
20 vjerojatno je na B/H/S-u, u toj odredbi, članu 102, vjerojatno se koristi izraz
21 "radnici". To znači ustvari "zaposlenici", znači, djelatnici u općenitom smislu.

22 P: A možete li, molim Vas, reći Sudskom vijeću tko su zaposleni u
23 Republičkom sekretarijatu?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Radnici u Republičkom sekretarijatu uključivali bi policajce MUP-a kao
2 i sve druge zaposlenike, pravno regulirane zaposlenike Republičkog
3 sekretarijata. Želio bih podsjetiti Sudsko vijeće da je u to vrijeme, 1990., ovo
4 se zvalo Sekretarijatom unutrašnjih poslova, a ne Ministarstvom.

5 P: Hvala, gospodine Nielsen.

6 Idemo dalje, pratimo Vašu diskusiju. Idemo dalje, od paragrafa 146. Kažete
7 da se brisao taj članak 102, kao i odgovarajuća odredba iz članka 120 iz zakona
8 iz 1990. čime su se uklonile sve moguće sankcije koje bi se primjenjivale u
9 odnosu na postupku nespojive sa policijskim dužnostima u MUP-u SR BiH. A sad
10 pogledajmo dalje u Vašoj diskusiji - to je paragraf 154 gdje govori se o članku
11 120.

12 O: Da.

13 P: Da. To je paragraf 154. Tu kažete, u dnu, prije početka paragrafa 155:
14 "Kao što je gore već rečeno, odredba 12 ovog članka iz zakona iz 1990. kojom se
15 zabranjuje uključenost u postupke nespojive sa službenom dužnošću nije prisutna
16 u odgovarajućem članku u zakonu iz 1992."

17 To su dakle, dijelovi koje sam Vam sada pokazala gospodine Nielsen. Želim
18 Vam postaviti pitanje u vezi s njima. To su dakle, ti dijelovi za koje Vi kažete
19 u paragrafu 169 da je "...novi zakon iz 1992. sustavno uklonio sva spominjanja,
20 sve odredbe iz zakona iz 1990. kojima se kvalificira uključenost u neprimjerene
21 aktivnosti kao nedolično ponašanje."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li ste na te dijelove zakona mislili?

2 O: Da. Tako je. Mislim da da.

3 P: Kada je riječ o odredbi 12 kojom se zabranjuje uključenost u aktivnosti
4 nespojive sa službenom dužnošću, pretpostavljam da ste Vi ovdje mislili na
5 postupke koji negativno utječu na izvršenje dužnosti?

6 O: Ovdje se govori o terminu "nespojive" čime se želi reći da se radi o
7 postupcima koji ne bi bili spojivi sa službenom dužnošću, što znači da bi imale
8 negativan efekt na službenu dužnost.

9 P: Upravo tako. Dakle, ako je nešto nespojivo sa službenom dužnošću, onda
10 znači da to dokida, negativno utječe na izvršenje dužnosti, zar ne?

11 O: Da.

12 P: Znam da Vi niste pravnik, gospodine Nielsen, ali pogledajte odredbu 7 -
13 to je u paragrafu 154 - vidjet ćete da tu stoji: "Svaki postupak odnosno nemar
14 koji otežava, onemogućava ili potkopava izvršenje dužnosti."

15 O: Da, vidim tu odredbu 7. Točku 7.

16 P: To pitanje postupaka nespojivih s dužnošću obuhvaćeno je tom točkom 7,
17 zar ne? Vidite li to?

18 O: Da, vidim točku 7.

19 P: Dakle, da je Vaš zaključak da je "zakon RS-a sustavno uključio
20 /?isključio/ sve odredbe iz zakona iz 1990. koje su pokrivala uključenost u
21 postupke neprimjerene i koje se smatraju nedoličnim postupanjem...", Vi ste tu
22 ustvari pretjerali izjavivši da je to uklonjeno.

23 O: Pa, vidim što želite reći. Točka 7 iz članka 120 iz zakona 1990. Ja bih
24
25
26
27
28
29
30

1 rekao da isto vrijedi i za funkcioniranje MUP-a RS-a. Naime, to vidimo u
2 intervjuu s Mićom Stanišićem koji smo pogledali prošli tjedan gdje se vidi da je
3 MUP RS-a u praksi doista poduzimao mjere u odnosu na postupke na koje je
4 Ministarstvo gledalo kao na postupke kojima se otežava, onemogućava ili
5 potkopava izvršenje dužnosti. I tamo je gospodin Stanišić dao naređenje da se te
6 osobe koje su na nezadovoljavajući način vršile dužnosti ili bile nemarne u
7 izvršenju dužnosti, da se te osobe prebaci u nadležnost vojske RS-a.

8 P: I nije li često slučaj, gospodine Nielsen, da pojedini policajci počine
9 neka djela koja su protivna temeljnim odrednicama policijskog djelovanja?

10 O: Koliko ja znam, sve policijske uprave u današnje doba, odnosno
11 ministarstva unutrašnjih poslova imaju svoje interne službe u okviru policijske
12 uprave koje su zadužene da provode istrage upravo po navodima odnosno optužbama
13 u vezi s takvim nedoličnim ponašanjem policajaca.

14 P: Upravo tako.

15 Pređimo na drugu temu. Moram samo pronaći dokument koji mi treba.

16 Vratimo se na Vaš izvještaj. Sada govorimo o stranici 11 Vašeg izvještaja,
17 a to je paragraf 10. Tu ste rekli da u pismu upućenom savjetu SDS-a u Sarajevu,
18 u julu 1991., Goran Zečević, bosanski Srbin i nekadašnji zaposlenik MUP-a SR
19 BiH, iznosi cijelu bujicu pritužbi. U vezi s time rekli ste "litaniju, bujicu"
20 pritužbi.

21 Naime, kad kažete "litaniju", to nekako ima negativni prizvuk.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Moja upotreba riječi "litanija" u ovom smislu imala je za svrhu da dade
2 do znanja da se radi o nizu, odnosno grupi pritužbi koje su prilično žestoko
3 iznesene. Ja ne želim dati ovdje nikakvu prosudbu niti konotaciju, bilo
4 pozitivnu ili negativnu samim pritužbama i samom karakteru pritužbi.

5 P: Naime, kad pogledate popis pritužbi i kad se to pročita, posve je
6 jasno, zar ne, da su neke od tih pritužbi sasvim legitimne ili barem razumljive
7 - gledajući kontekst?

8 O: Ono što ja mogu reći jest sljedeće: pritužbe koje je Goran Zečević
9 iznio u ovom pismu su brojne i važne po cijelom nizu pitanja kada je riječ o
10 funkcioniranju Ministarstva unutrašnjih poslova. Međutim, nisam u poziciji da na
11 neki iscrpniji način govorim o legitimnosti tih pritužbi, odnosno, jesu li uopće
12 legitimne ili nisu.

13 P: Pogledajmo sad drugi dio Vašeg izvještaja, a to je paragraf 20 gdje
14 govorite o ratu u Hrvatskoj i njegovom utjecaju na MUP SR BiH i na odnose između
15 policajaca srpske i muslimanske nacionalnosti u sjeverozapadnoj Bosni. Ovdje
16 govorite o julu 1991. i da je tada Župljanin zatražio da se hitno izvrši puna
17 mobilizacija policije. A to je, dakako, bilo u kontekstu rata u Hrvatskoj, zar
18 ne?

19 O: Da.

20 P: Dakle, Župljanin tvrdi da je zbog sve lošije sigurnosne situacije i
21 opasnosti od širenja rata iz Hrvatske, upravo to nužno. Dakako, Vi spominjete

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Delimustafića u Vašem izvještaju, a gospodin Delimustafić je odbio udovoljiti
2 Župljaninovima zahtjevima koje je uputio više puta.

3 U kontekstu onoga što ste Vi imali priliku vidjeti, zahtjev gospodina
4 Župljanina bio je posve razuman, zar ne?

5 O: Ja sad mogu nagađati premda ne mislim da sam u stanju sa sigurnošću
6 izjaviti što je razumno, a što nije u odnosu na taj zahtjev.

7 P: U redu. Recite, možete li pomoći Sudskom vijeću i reći koji su bili
8 razlozi za odbijanje? Zašto je gospodin Delimustafić odbio zahtjev?

9 O: Ja bih rado pogledao dokument u originalu, ako me se već pita za njegov
10 sadržaj.

11 P: Dakle, Vi ne možete ovako sada pomoći Sudskom vijeću i reći koji su
12 razlozi za odbijanje ovih zahtjeva?

13 O: Ja mogu reći na općenitom nivou, na osnovu proučavanja dokumenata MUP-a
14 RS BiH i na osnovu drugih izvora, uključujući prisluškovane razgovore iz ovog
15 perioda ljeta i jeseni 1992. Mislim da se može sa sigurnošću tvrditi da je
16 postojala temeljna razlika u razmišljanju između Srba u MUP-u SR BiH i Muslimana
17 u MUP-u SR BiH kada je riječ o ratu u Hrvatskoj. Naime, Srbi su na konflikt u
18 Hrvatskoj gledali kao na rat koji se vodi kako bi se sačuvao integritet
19 Jugoslavije i kako bi došlo do uspostave srpskih autonomnih oblasti na
20 teritoriju Hrvatske, a Muslimani - oni, dakle, koji su radili u MUP-u SR BiH -

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zauzimali su sasvim suprotan stav, što znači da su na srpske autonomne oblasti,
2 osnovane na teritoriju Hrvatske, gledali kao na secesionističke odnosno etnički
3 isključive enklave koje idu na štetu očuvanja Jugoslavije.

4 P: Pogledajmo sada paragraf 24 Vašeg izvještaja. Tamo kažete - to je na
5 stranici 16 - da "sve više pojedinci na svim razinama Ministarstva prisežu svoju
6 lojalnost konkretnim strankama, pa čak i osobama."

7 Dakle, ovo se odnosi i na bosanske Hrvate, i na bosanske Srbe, i na
8 bosanske Muslimane. Zar ne? Sve tri strane, barem se čini tako, daju svoju
9 odanost konkretnim strankama, bez obzira da li se radilo o SDA, SDS-u ili HDZ-u?

10 O: Da, to je tačno.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ovo bi možda bio zgodan
12 trenutak za pauzu jer prelazim na novu temu.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospođu Loukas. Prekinut ćemo s radom
14 do 5 minuta do 11h.

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

16 ... Početak pauze u 10.27h

17 ... Sednica nastavljena u 11.03h

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pre nego što nastavimo gospođice Loukas -
19 između ostalog to je i razlog i zašto smo malo zakasnili - Pretresno veće je
20 sada dobilo pismo od gospodina Krajišnika; čini se da je to odgovor na naš poziv
21 od prošlog petka da zapiše nekoliko elemenata. Ne znam da li znate koja je
22 sadržina tog pisma...?

23 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Za sada ne jer trenutno je to pismo na
24
25
26
27
28
29
30

1 prevođenju.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Krajišnik, praktično pitanje: mi
3 smo dobili dva direktna Vaša pisma nama. Obavešten sam - iako nisam dobio
4 zvaničan prevod - da pismo od prošlog petka nije sadržalo spisak tema o kojima
5 biste hteli da se diskutuje. Na osnovu onoga što sam shvatio iz pisma koje smo
6 dobili danas, koje još nije formalno prevedeno, ali obavešteni smo o sadržini
7 neformalno - zahvaljujući jednom prevodiocu koji radi ovde u prevodilačkoj
8 službi - hteo bih da znam da li želite da se ta pisma uvrste i šta mislite da je
9 najbolje? Jer, ako sam dobro shvatio, postoje neka tehnička pitanja vezana za
10 pribavljanje materijala iz nekih zemalja, a to je svakako i pitanje koje je od
11 važnosti za Tužilaštvo. Tužilaštvo treba da zna da gospodin Krajišnik ima
12 problema da to dobije. Dakle, šta biste Vi od nas očekivali u vezi sa tim
13 pismom? Ako mislite da treba da se uvrsti, možemo to da učinimo. Mi ćemo to
14 prevesti, uvrstiti i to će biti deo spisa. A ako kažete da se to tiče takođe
15 Vašeg odnosa sa zastupnicima Odbrane i da hoćete da uvrstite to na poverljiv
16 način - Vi to možete, a onda deo koji je podložen javnoj raspravi može da bude
17 predmet javne rasprave, a takođe je moguće da se neka pitanja vezana za Odbranu
18 raspravljaju bez prisustva Tužilaštva. Hteo bih da znam Vaš stav.

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Pre toga, htela bih nešto kratko da i sama
20 kažem. Imam utisak da je to možda pitanje u vezi sa kojim će gospodin Krajišnik
21 imati potrebu da čuje savet od svog advokata, a možda i mi, kada dobijemo prevod

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tog pisma, ćemo moći na bolji način da kažemo naš stav gospodinu Krajišniku.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Krajišnik, Vi ne morate
3 odmah da mi odgovorite. Možete da se prvo posavetujete sa Vašim advokatom i da
4 porazmislite.

5 OPTUŽENI: Ja...ja potpuno podraz... ovaj... podrazu... znam zašto je
6 reagovao ovako moja... moj advokat i ona je u pravu. Ali Vama hvala što ste...
7 po...po... što ste podsjetili da sam poslao pismo. Ja sam samo radio po Vašim
8 uputama. To su kratke naznake onoga što bi trebalo razgovarati. I prihvatam
9 savjet moje... mog advokata koga sam nazvao da je najbolji u ovoj sudnici.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Tu ima više pitanja od kojih su neka
11 sasvim tehničke prirode. Dakle, sačekaćemo prevod, a onda ćemo čuti šta kaže
12 Odbrana. Dakle, zajedno sa optuženim, o tome na koji način treba postupati.

13 A, gospodine Tieger, ako Vi imate nekakav konkretan stav u vezi sa tim -
14 ne znam u kojoj mjeri bi gospodin Krajišnik prihvatio da advokat ukratko
15 porazgovara o sadržini pisma sa Vama i ukoliko to postavi neke probleme, mi ćemo
16 čuti od Vas. I u tom slučaju ćemo saslušati stav, ne pre četvrtka mislim, zato
17 što nećemo pre toga raditi, sutra i prekosutra.

18 Nastavite sa unakrsnim ispitivanjem, gospođice Loukas.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

2   P: Gospodine Nielsen, pre pauze, mi smo govorili o različitim delovima
3 Vašeg izveštaja i mislim da smo upravo završili sa paragrafom 24. Sada bih htela
4 da se pozabavimo paragrafom 41 Vašeg izveštaja. Vi tu kažete da su se odvijale
5 određene rasprave u kontekstu smenjivanja gospodina Županića /u engleskom
6 transkriptu: "Žepinića"/ sa njegovog položaja. Da li ste našli taj paragraf?

7   GĐA PREVODILAC: "Žepinić", ispravka.

8   SVEDOK:

9   O: Da. Mada mislim da smo govorili prethodno o paragrafu 20, a ne 24.

10   P: Ne, mislim da smo pri kraju o paragrafu 24. Ali, proveriću u zapisniku.
11   Da, govorili smo, gospodine Nielsen, o paragrafu 24. To je na stranici 28
12 zapisnika - dakle, stranica 28, red 19.

13   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Nielsen, postavljeno Vam je
14 jedno pitanje u vezi sa povećanjem broja ljudi na svim nivoima u ministarstvima
15 koji lojalnost ispoljavaju prema određenim političkim partijama i zatim Vam je
16 postavljeno pitanje da li je to bio slučaj u pogledu SDA, SDS i HDZ-a. Vi ste to
17 potvrdili - ako se dobro sećam.

18   SVEDOK: Da. Hvala što ste to potvrdili. Slažem se.

19   GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Sada ćemo preći na paragraf 41. Kao što sam rekla, vodio se
2 razgovor o smenjivanju gospodina Žepinića, zar ne?

3 O: Tačno.

4 P: I Vi u izveštaju, u poslednjoj rečenici kažete da je gospodin Krajišnik
5 kao predsednik Skupštine predložio da se imenuju i gospodin Žepinić i gospodin
6 Stanišić, zar ne? I čini se da je time gospodin Krajišnik zauzeo jedan prilično
7 pomirljiv stav, zar ne?

8 O: Da, to je tačno. Međutim, treba ovde da primetimo da se ovaj paragraf
9 konkretno tiče imenovanja saveta ministara SDS-a, a ne treba smatrati da se
10 čitava rasprava pitala /?ticala/ gospodina Žepinića i pitanja da li on treba da
11 ostane na svom položaju u MUP-u RS u aprilu 1992. godine.

12 P: Da, gospodine Nielsen. Međutim, u svakom slučaju, u sklopu ove
13 rasprave, gospodin Krajišnik je pokazao jedan pomirljiv stav u odnosu i na
14 gospodina Žepinića i na gospodina Stanišića.

15 O: Da, to je tačno.

16 P: Sada ćemo preći na paragraf 47. To je izveštaj MUP-a SR BiH. To su
17 informacije "o aktivnostima u zemlji i inostranstvu vezanim za nasilnu promenu
18 ili ugrožavanje ustavnog poretka." Dakle, u tom izveštaju se govori o etnički
19 zasnovanim organizacijama u Bosni i Hercegovini i, u pogledu takvih organizacija
20 jasno je, gospodine Nielsen, da su postojale takve etnički zasnovane
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 organizacije i kaže se da one predstavljaju "pretnju javnom redu i miru"; i
2 napomena se odnosi na organizacije koje uključuju Srbe, koje uključuju Hrvate i
3 bosanske Muslimane, zar ne?

4 O: U izveštaju se govori o grupama ili formacijama sve tri etničke grupe.
5 Da, to je tačno.

6 P: A takođe u vezi sa ovim izveštajem, u paragrafu 50, u izveštaju se kaže
7 da "tek nedavno su aktivnosti muslimanskih ekstremista se pojavile kao reakcija
8 na proglašenje SAO i formiranje srpskih paravojnih formacija."

9 U pogledu te izjave sadržane u izveštaju, naravno, mora se uzeti u obzir
10 određena pristrasnost autora koji to procenjuje, zar ne?

11 O: Tačno je da što se tiče toga ko je autor izveštaja SR BiH MUP-a, mora
12 se uzeti u obzir mogućnost kakvu ste naveli.

13 P: Sada ćemo preći na paragraf 55 Vašeg izveštaja. Vi tu kažete da su
14 iznete optužbe u vezi sa učešćem Muslimana u nelegalnoj trgovini oružjem. I u
15 pogledu ovog pitanja, činjenica je da su sve tri etničke grupe u određenoj meri
16 učestvovala u nelegalnoj trgovini oružjem. Tačno?

17 O: Tačno je da tokom tog perioda iz dokumenata koji potiču iz MUP-a SR BiH
18 mogu se videti da postoje aktivnosti opisane kao nelegalno naoružavanje u sve
19 tri etničke grupe.

20 P: Sada ćemo da pređemo na paragraf 59 Vašeg izveštaja. Vi tu kažete: "14.
21 februara čini se da je Karadžić dao signal članovima SDS-a da krenu u drugu fazu
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 priprema predviđenih instrukcijama od 19. decembra 1991. godine."

2   Kao analitičar i kao neko ko se intenzivno bavi unutrašnjim
3 funkcionisanjem Ministarstva unutrašnjih poslova, Vi ste ovde rekli "čini se..."
4 - jer Vi ne možete to definitivno da ustvrdite, zar ne?

5   O: Da, to je tačno. I, u pogledu ove serije događaja, opisanih 14.
6 februara, kada sam pisao ovaj pasus, ja sam se dosta zasnivao na opisu sadržanom
7 u izveštaju gospodina Treanora.

8   P: Tačno. I Vi ste se u tom pogledu oslonili na gospodina Treanora i na
9 njegovo stručno znanje o tome, zar ne?

10   O: Da, to je tačno.

11   P: A, naravno, to je nešto u vezi sa čim je gospodin Treanor takođe
12 unakrsno ispitan u aprilu prošle godine. Izvinjavam se, pretpostavljam da Vi
13 znate za to jer ste Vi rekli da ste pratili jedan deo njegovog svedočenja.

14   O: Da, tačno je da sam pratio jedan deo njegovog svedočenja.

15   P: Ako sada pređemo na kraj paragrafa 75 - tu je gospodin Krajišnik
16 zatražio od poslanika da ozbiljno razmisle do sledeće sednice Skupštine o tome
17 koji bi bili najbolji kandidati u njihovim regijama za srpski MUP.

18   I, u pogledu toga, nakratko bih se sada vratila na 18. mart.

19   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Možda biste mogli ponovo da predočite taj
20 dokument gospodinu Nielsenu? Izvinjavam se. Trebalo je da to najavim unapred.

21   /.../

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U mojoj verziji je to na stranici 48; možda je to stranica 47 u Vašoj
2 verziji. Dakle, to je engleska verzija, a mislim da tu imate i verziju na B/H/S-
3 u.

4 O: Da.

5 P: Primetićete da se tu govori o: "Dakle, analiza položaja trenutnih
6 zvaničnika, zajedno sa imenovanjem novih zvaničnika podrazumeva iznošenje
7 razloga zašto neki mogu biti ponovo izabrani, a neki ne mogu,..." i zatim piše:
8 "Predlog predsednika je jednoglasno usvojen."

9 Zatim piše: "U isto vreme usvojen je predlog da se više pažnje prida
10 nominovanju novih zvaničnika nego tome da bude više nominovanih osoba i čak i da
11 se potraže najbolji kandidati."

12 I, u pogledu ovog dela gde se kaže da je traženo da se više pažnje prida
13 nominovanju novih zvaničnika, u zapisniku ne piše konkretno da je taj predlog
14 poticao od gospodina Krajišnika. Zar ne?

15 O: Da. To je tačno. Čini se da je to bio jedan opšti predlog iznet pred
16 Skupštinu.

17 P: Međutim, Vi ste u Vašem izveštaju napisali: "Krajišnik je od poslanika
18 tražio da ozbiljno razmisli pre sledeće sednice Skupštine o tome koji su
19 najbolji kandidati u njihovim regijama za srpski MUP."

20 O: U tom slučaju, ja mislim da je moja namera bila sledeća: da se kaže da
21 on u svojstvu predstavnika je bio u mogućnosti da zatraži od poslanika u
22 Skupštini da uzmu u obzir ozbiljno taj predlog koji nije on podneo - to je bio
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jedan opšti predlog - međutim, da oni do sledeće sednice razmisle o tome i
2 izraze svoje stavove u vezi sa tim.

3 P: Međutim, način na koji ste Vi to obradili u Vašem tekstu nije sasvim
4 precizan s obzirom na ovo šta je sadržano u zapisniku sa te sednice Skupštine,
5 zar ne?

6 O: Pretpostavljam da je bilo moguće da se doda jedna rečenica gde bi se
7 reklo da je možda Krajišnik tražio od poslanika - ili možda da je Krajišnik kao
8 predsednik Skupštine tražio od poslanika da ozbiljno razmisle o tome koji su
9 najbolji kandidati u njihovim regijama za srpski MUP. Međutim, ja ne mislim da
10 sam ovde rekao niti da sam imao nameru da nagovestim da je taj predlog da se o
11 tome ozbiljno razmisli bio isključivo Krajišnikov predlog.

12 P: Međutim, sve o čemu se raspravlja pred Skupštinom i što Skupština treba
13 da usvoji, usvaja se nakon normalnog političkog, demokratskog procesa, zar ne?

14 O: Koliko znam, time što je gospodin Krajišnik od poslanika zatražio da
15 ozbiljno razmisle o tome do sledeće sednice Skupštine, to pokazuje da je on
16 postupao u skladu sa njegovom ulogom predsednika Skupštine.

17 P: Međutim, pogledajmo sada ovde šta piše tačno u zapisniku. Imate pred
18 sobom: "U isto vreme, usvojen je predlog da se više pažnje prida imenovanju
19 novih zvaničnika nego povećanju imenovanih osoba i čak i da se zatraže, odnosno

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potraže najbolji kandidati." Da li vidite taj deo teksta?

2 O: Da.

3 P: Dakle, reklo bi se - ako pročitamo ovaj tekst - da je prihvaćen
4 prethodni predlog. Dakle, neki predlog - ne kaže se koji i ne kaže se da je to
5 predlog predsednika; predlog je prihvaćen da se više pažnje prida imenovanju
6 novih zvaničnika, većeg broja imenovanih ljudi i čak traženju najboljih
7 kandidata.

8 O: Da. Vidim odeljak o kojem govorite.

9 P: Dakle, evo mog pitanja: slažete se sa mnom ako kažem da tekst sadržan u
10 Vašem izveštaju ne odražava u potpunosti i na precizan način ono što je sadržano
11 u zapisniku?

12 O: Odeljak o kojem govorite pisan je u pasivu. Drugim rečima, rečeno je da
13 je drugi predlog usvojen, a ne kaže se jasno ko ga je izneo. Međutim, predlog je
14 usvojen. A ako se smatra da je sporno pitanje da li je gospodin Krajišnik lično
15 izneo taj drugi predlog, u tom slučaju, možemo reći da ovde nije jasno naznačeno
16 da je to on lično izneo.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, na zadovoljavajući način
18 ste skrenuli našu pažnju na to.

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Gospodine Nielsen, samo po sebi nema nikakvog problema; nema ništa loše
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u tome ako se od ljudi traže da ozbiljno razmisle o najboljim kandidatima za
2 neke položaje. Zar ne?

3 O: U kontekstu uspostavljanja novih ministarstava, očekuje se da treba
4 dobro razmisliti o tome koji su najbolji kandidati za položaj u tim
5 ministarstvima. To je istina.

6 P: Pogledajmo onda paragraf 77 Vašeg izvještaja gdje kažete da je na kraju
7 svojih komentara Karadžić iznio pitanje koje je rečeno na kraju, ali je od
8 krucijalne važnosti, a to je da policija mora biti pod kontrolom civilnih
9 vlasti; ona mora slušati civilne vlasti. Nema razgovora o tome. To je način na
10 koji to mora biti. U vezi s time, mislim da je to prilično korektan zaključak,
11 premda i očigledan, zar ne, da policija nije pravna instanca za sebe i niti
12 jedna policijska uprava nigdje u svijetu ne može postojati, a da nije u
13 konačnici odgovorna u odnosu na relevantnog ministra. I to je prilično nesporno,
14 zar ne?

15 O: Da. U ovom slučaju, mislim da je potrebno možda malo više pojasniti
16 kontekst ovog komentara. I možda sam to i trebao učiniti. Naime, ovo što stoji
17 ovdje nasuprot civilnim vlastima je vojna vlast. Dakle, način na koji sam ja
18 iščitao komentare Karadžića sa 12. sjednice jeste da policija mora biti pod
19 kontrolom civilnih vlasti, a ne vojnih. Naime, to je bio i zahtjev koji je iznio
20 gospodin Karadžić koji se može kontekstualizirati u situaciji u kojoj vojne
21 vlasti odnosno u kojoj je vojna sila u Bosni i Hercegovini u tom momentu bila
22 Jugoslovenska narodna armija, JNA.

23
24
25
26
27
28
29
30

1   Mnogi govornici u Skupštini, a povremeno i sâm gospodin Karadžić,
2   izjavljivali su na prethodnim sjednicama Skupštine da nisu sigurni na čiju će se
3   stranu svrstati JNA u kontekstu razvoja događaja u to vrijeme u Bosni i
4   Hercegovini. Stoga su željeli pobrinuti se da JNA nema odmah direktnu kontrolu
5   nad policijom. I zbog toga je ovdje gospodin Karadžić naglasio potrebu da
6   policija bude pod nadležnošću civilnih vlasti.

7   P: Idemo odmah na sljedeći paragraf, gospodine Nielsen. To je nešto što
8   ste mi govorili tokom jutra. Mislim da ste imali priliku uzeti sa sobom
9   relevantan dokument tokom pauze. Ja sam Vas naime pitala u vezi sa jednim
10   konkretnim terminom - bila je riječ o "snažnom nagovještaju".

11   O: Da. Hvala Vam lijepa što ste to spomenuli. Ja sam pregledao ponovo
12   zapisnik sa 12. sjednice za vrijeme pauze i u ovom trenutku želim reći da nakon
13   što sam taj zapisnik sada pobliže, pomnije pročitao, mislim da sam mislio na
14   paragraf 78; mislio sam na "snažan nagovještaj" Momčila... Mislim da sam
15   pogriješio u paragrafu 78 što sam ustvari rekao da se radi o snažnom
16   nagovještaju Momčila Krajišnika. Naime, to nije bio nagovještaj Momčila
17   Krajišnika - nije ga dao on, već Radovan Karadžić. Radi se o tome da se na 12.
18   sjednici Skupštine raspravljalo o nečemu što je završilo odlukama na 13.
19   sjednici Skupštine, a to je bila odluka da se krene u formiranje srpskog MUP-a i
20   da se imenuje - što je i učinjeno zatim na 13. sjednici - Mićo Stanišić za
21   ministra tog Ministarstva. Dakle, nema spora po tom generalnom pitanju, a to je

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da se svi na Skupštini slažu da se to mora desiti. Kao što sam ranije rekao,
2 bilo je nesuglasica u vezi sa dinamikom i tempom kojim se to trebalo zbivati.

3 Dakle, nakon što sam pregledao zapisnik, mislim da je taj komentar dao
4 Radovan Karadžić, pa stoga koristim ovu priliku da ispravim tu grešku.

5 P: Pogledajmo sada paragraf 185 Vašeg izvještaja.

6 Zanima me kontekst ovoga. Naime, Vi ste već rekli da niste stručnjak za
7 interno funkcioniranje stranke SDS-a; naime, to ste i rekli i stoji u zapisniku
8 na stranici 22 svjedočenja 2. juna, zar ne? To je tačno?

9 O: Da. To je tačno.

10 P: Niti se smatrate stručnjakom za funkcioniranje Predsjedništva. To je na
11 stranici 81 zapisnika od 2. juna. Vi, dakle, niste stručnjak za pitanja
12 Predsjedništva niti funkcioniranja istog?

13 O: To je tačno.

14 P: Niti se smatrate stručnjakom za krizne štabove? To je transkript od 3.
15 juna. Stranica 22 zapisnika.

16 O: To je također tačno.

17 P: U paragrafu 185 izjavljujete sljedeće: "Do osnivanja Vojske Republike
18 Srpske odnosno VRS-a, 12. maja 1992., oružane snage u okviru MUP-a RS bile su
19 jedine oružane snage koje je isključivo i direktno kontroliralo ili njima
20 upravljalo rukovodstvo RS-a."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Kao osoba koja se ne smatra stručnjakom za rukovodstvo RS-a, ova izjava
2 ide van okvira Vaše ekspertize i odrednica koje su Vam date. Zar ne?

3   SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, da stavite slušalice, čuli
4 biste zahtjev prevoditelja da govorite u mikrofona.

5   GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Svakako, časni Sude.

6   SVEDOK:

7   O: U mjeri u kojoj je vještačenje gospodina Treanora i gospodina Browna
8 sadržavalo činjenice o funkcioniranju vojske - dakle, u tom dijelu je nešto što
9 ja svakako prepuštam njima analizu.

10   Međutim, kad sam pisao ovaj tekst i kada... - ja sam se, ustvari, pozivao
11 na ono što je samo Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a reklo u svojim
12 semestralnim izvještajima, kvartalnim izvještajima i u konačnici, u radnoj
13 verziji njihovog godišnjeg izvještaja gdje se naglašava uloga Ministarstva
14 unutrašnjih poslova, naročito onog dijela naoružane policije koju sam već
15 spomenuo i oni su sami rekli da je to bila avangarda oružanih snaga Republike
16 Srpske. Oni su željeli usporediti period od početka aprila do 12. maja 1992.
17 kada je VRS formalno osnovan... - htjeli su usporediti taj period sa periodom
18 koji je kasnije uslijedio. U kontekstu koji sam prije nekoliko momenata
19 spomenuo, a to je da je rukovodstvo bosanskih Srba, dakle, visokopozicionirani
20 Srbi u MUP-u RS-a, iskazali sumnje, nepovjerenje i ukazali na druga otvorena

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pitanja u vezi sa Teritorijalnom obranom i određenim generalima u JNA, oni su
2 gledali na MUP RS kao na oružanu silu, borbenu silu, na koju se moglo uvijek
3 oslanjati od početka aprila do 12. maja, za sprovođenje odluka koje je trebalo
4 sprovesti.

5 P: Gospodine Nielsen, pogledajmo sada paragraf 186 Vašeg izvještaja. Ovdje
6 konkretno mislim na fusnotu 188 gdje kažete da je "Župljanin, u svom pismu od 3.
7 aprila 1992., osporavao ili izrazio neslaganje s time da svi imaju mogućnost
8 ostati na položajima na kojima jesu."

9 Kada je riječ o tom konkretnom dokumentu, to je dokument u kojem - datiran
10 je 3. aprila 1992. - on govori o ovom aspektu: "U skladu sa sarajevskim
11 sporazumom o mogućoj budućnosti državne organizacije BH, čije su odredbe
12 potvrđene i u Briselu, kolegij je ocijenio sigurnosnu situaciju i zauzeo stav da
13 transformacija postojećeg centra službi bezbjednosti se vrši smireno i bez
14 ekscesa."

15 Da li se sjećate tog dokumenta, gospodine Nielsen?

16 O: Da. I ja bih odmah želio istaknuti da su formulacije koje je gospodin
17 Župljanin koristio u tom dokumentu od 3. aprila 1992., ustvari, veoma detaljno
18 parafraziraju pismo Momčila Mandića, depešu od 31. marta 1992. koju sam prošli
19 tjedan spomenuo kao dokument koji označava rađanje MUP-a RS.

20 P: U ovom dokumentu on kaže da je zaključeno da ne postoji jednonacionalni
21 aspekt u transformaciji centri i službi bezbjednosti koji se vrši i da neće se

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dopustiti oduzimanje opreme i drugih mogućnosti koje su na raspolaganju; i da ni
2 to se neće vršiti na jednonacionalnoj osnovi.

3 Sjećate se tog dijela dokumenta?

4 O: Da.

5 P: Vezano uz ta dva aspekta, spominjanje Cutilherovog plana odnosno
6 sarajevskog sporazuma i da se ne dopušta oduzimanje opreme i sredstava na
7 jednonacionalnoj osnovi, Vi ne ulazite u detaljne aspekte tog dokumenta u
8 fusnoti 188., zar ne?

9 O: Ne. Ja u fusnoti 188 kažem da on, odnosno Stojan Župljanin, tvrdi u
10 svom pismu da se naravno, "ne slaže s time da svi imaju mogućnost ostati na
11 svojim položajima", da on tvrdi u svom pismu da svi imaju mogućnost ostati na
12 svojim položajima.

13 P: Idemo na paragraf 191 Vašeg izvještaja. Vi tvrdite ovdje, u drugoj
14 rečenici: "Kampanja da se pronađe ilegalno oružje i da ga se oduzme iz posjeda
15 nesrpskog stanovništva razvilo se s vremenom u maltretiranje, pritvor i u
16 konačnici protjerivanje velikih dijelova stanovništva iz RS-a. Tu politiku
17 formuliralo je središnje bosansko rukovodstvo, a provodila ga je policija i
18 vojska."

19 Vi, prije svega, nemate nijednu fusnotu koja bi potkrepljivala ovu
20 tvrdnju, zar ne?

21 O: Pa, imam sljedeću rečenicu gdje govorim o prvom takvom primjeru, a to
22 je pismo, naređenje Bogdana Subotića od 16. aprila - on je bio ministar narodne
23 obrane RS-a gdje kaže da postoji..., dakle, proglašava stanje neposredne ratne
24

25

26

27

28

29

30

1 opasnosti i dopušta vlastima da poduzmu "sve mjere koje su primjerene takvoj
2 situaciji". I ja tvrdim, na osnovu onog što sam proučio dokumente MUP-a RS-a i
3 manju količinu dokumenata VRS-a da je to naređenje s vremenom preraslo u upravo
4 tu kampanju razoružanja koju sam spomenuo što je dovelo do masovnih pritvora i u
5 konačnici protjerivanja.

6 P: Međutim... - ja to shvaćam - ali, kao netko tko nije stručnjak za
7 unutrašnje funkcioniranje stranke SDS-a niti je stručnjak za funkcioniranje
8 Predsjedništva niti je stručnjak za krizne štabove... - da za nekog takvog,
9 ovakav zaključak izlazi van okvira, van opsega Vašeg izvještaja, Vaših odrednica
10 i ekspertize, zar ne?

11 O: Ja vjerujem da jest u opsegu i u okviru ovog izvještaja reći kakve
12 vrste naređenja je ministar narodne obrane, Bogdan Subotić, dao 16. aprila i
13 pokazati da je onda policija, onda Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a krenulo
14 sprovoditi to naređenje na terenu.

15 P: Da, ali to je veoma generična, općenita izjava. A Vi ste za tu općenitu
16 izjavu citirali samo naređenje o punoj mobilizaciji, Subotića. U kontekstu toga
17 da je rat započeo početkom aprila, to baš i nije bio neobičan potez, zar ne?

18 O: Mislite da nije bio neuobičajen potez da se izvrši mobilizacija?

19 P: Da, upravo to.

20 O: Pa, ja ne mogu sad reći što je uobičajeno, a što je neuobičajeno. Ja
21 mogu samo reći da je činjenica da je naređenje izdato tog dana i, kao što sam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kasnije pokazao, njegovo naređenje je citirano poslije na regionalnom i
2 općinskom nivou, u naređenjima koje je sprovodila policija.

3 P: Gospodine Nielsen, ostavit ćemo se sad tog paragrafa i prijeći ćemo na
4 paragraf 194 Vašeg izvještaja. U posljednje dvije rečenice paragrafa 194 kažete
5 sljedeće: "Policija se pozivala na napade na Srbe i na JNA, TO i VRS, kao na
6 faktore koji zahtijevaju razoružanje nesrba."

7 Sljedeća rečenica: "Međutim, to su uglavnom bili mali i izolirani
8 incidenti nasuprot kojih su bile vojne i policijske operacije poduzete u odnosu
9 na nesrbe tokom napora na razoružanju."

10 E sad, u kontekstu tih izjava koje ste ovdje napisali, da se radilo o
11 uglavnom malim i izoliranim incidentima, gospodine Nielsen, Vi dakako niste u
12 poziciji, zar ne, da iznosite to mišljenje samo na osnovu analize internih
13 dokumenata MUP-a, a to je ono što se nalazilo u žarištu Vašeg izvještaja?

14 O: Ova rečenica iz mog izvještaja je izgrađena ili se zasniva na
15 izvještaja MUP-a podnesenih na općinskom, regionalnom i državnom nivou tokom
16 1992. godine. Radi se o agregatnoj, složenoj izjavi, ali je posve točno da sam,
17 kad sam sačinjavao ovu izjavu, konzultirao i vojne dokumente - na primjer,
18 dokumente 1. krajiškog korpusa koji su mi bili na dohvat ruke, koji spominju
19 zajedničke policijske i vojne operacije, naročito na području Autonomne regije
20 Krajina.

21 P: U redu. Dakle, Vi tu izjavu, kao što ste rekli Sudskom Vijeću,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 temeljite na proučavanju dokumenata koji se tiču ARK-a? je li tako?

2 O: U ovom konkretnom slučaju, da. To je točno. Kao što možda Sudsko vijeće
3 zna, činjenica je da zbirke dokumenata koje mi u Tužiteljstvu imamo, u odnosu na
4 policiju, količinski su pristrani u smislu da je većina tih dokumenata iz ARK-a
5 i dakle, materijal koji imamo iz RS-a iz 1992. u velikoj mjeri se temelji na
6 policiji Autonomne regije Krajina. Jedna od stvari koju sam nastojao učiniti kao
7 analitičar je da ispravim tu pristranost odnosno jednostranost na način da
8 prikupim dodatne zbirke dokumenata iz policije iz drugih regija Bosne - naime,
9 iz Hercegovine, Sarajeva, Istočne Bosne i tako dalje.

10 P: Pogledajmo paragraf 196 Vašeg izvještaja. Tu kažete da "postoje
11 određeni dokazi da neki krizni štabovi nisu kontrolirali niti vojsku niti
12 policiju."

13 Vi ste, dakle, rekli da niste stručnjak za krizne štabove. Međutim,
14 postoji znatni dokazni materijal, zar ne, da krizni štab nije kontrolirao niti
15 vojsku niti policiju? Umjesto da to stavljate na ovako suprotan način - da
16 postoje neki dokazi da neki krizni štabovi nisu kontrolirali vojsku odnosno
17 policiju?

18 O: Riječ je o opažanju do kojeg sam došao proučavajući stotine tisuće
19 stranica dokumenata MUP-a RS. Naime, tokom 1992., općenito je bio slučaj da u
20 prvih nekoliko mjeseci postojanja ministarstva, krizni štabovi često izdaju
21 naređenja ili, u najmanju ruku, daju sugestije o radu odnosno koracima koje

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 policija treba poduzeti na općinskom, kao i na regionalnom nivou. Zakon o
2 unutrašnjim poslovima iz 1992., dakle, zakon o unutrašnjim poslovima Republike
3 Srpske predviđa mogućnost da policija na općinskoj razini daje i provodi takve
4 sugestije i naređenja sve dok takve akcije koje traži policija nisu u sukobu sa
5 odredbama zakona o unutrašnjim poslovima i sve dok ti postupci ne spadaju u
6 postupke koji nisu u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.

7 P: Svejedno, gospodine Nielsen, Vi i sami kažete da niste stručnjak za
8 funkcioniranje kriznih štabova i njihovih veza.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Nisam siguran... - ispričavam se, časni Sude
10 - da je nužno stalno ponavljati tu kvalifikaciju.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, čini se da je to dio
12 rituala.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da. Jednog rituala. No, časni Sude, ja ću
14 se ostaviti te teme.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, mislim da je sasvim jasno u odnosu na
16 što se gospodin Nielsen smatra stručnjakom.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Upravo tako.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastaviti.

19 /.../

20 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude. Pokušavam naći
21 točnu rečenicu iz izvještaja.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako i gospodinu Nielsenu treba određeno
23 vrijeme, i Vi možete odvojiti određeno vrijeme za svoje potrebe.

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA LOUKAS: [simultani prevod]

2   P: Gospodine Nielsen, kada je riječ o paragrafu 278 Vašeg izvještaja, tu
3   govorite, u trećoj rečenici: "Iz Prijedora Drljača je izvijestio da nema
4   zatvoreničkih centara osim Manjače." Da li vidite taj dio iz paragrafa 278?

5   O: Vidim.

6   P: Ovdje se također spominje dokument iz 28. augusta 1992. Posve je
7   bjelodano, zar ne, da gospodin Drljača ustvari nije izvještavao o situaciji
8   kakva je ona doista bila u njegovoj općini, zar ne?

9   O: Mislite u ovoj depeši konkretno ili općenito?

10   P: Općenito.

11   O: Ja se ne slažem. Ja doista vjerujem, na osnovu materijala koje sam
12   proučio iz SJB-a Prijedor i CSB Banja Luka da je gospodin Drljača redovito
13   izvještavao i, koliko sam ja bio u mogućnosti to utvrditi, on je izvještavao i
14   dostavljao točne informacije Stojanu Župljaninu u CSB Banja Luka.

15   P: Ostavimo to za kasnije, gospodine Nielsen.

16   Kada je riječ o paragrafu 275 Vašeg izvještaja, kažete da je "19. augusta
17   1992. Karadžić naredio VRS-u i MUP-u da postupa za svim zatočenicima,
18   zatvorenicima u skladu sa međunarodnim normama i da surađuju s međunarodnim
19   organizacijama." Također ste rekli da je ovo naređenje doneseno kao naređenje u
20   kojemu se ponavlja predsjedničko naređenje od 6. juna 1992.

21   Vi znate za cijeli niz naređenja koje je donio gospodin Karadžić u vezi sa
22   postupanjem sa zatvorenicima i u vezi sa postupanjem u skladu sa međunarodnim
23   normama je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Mislim da ih, ustvari, dva, citiram ovdje.

2 P: Da. Ali ih ustvari ima više od dva, zar ne?

3 O: Da.

4 P: Prijeđimo sad na stranicu 84, paragraf 293. Ovdje obrađujete probleme u
5 policijskom radu i bavite se pritužbom gospodina Župljanina. Radi se o pitanju
6 dolaska zatvorenika, a da nema propratne dokumentacije o razlozima zbog kojih su
7 uhapšeni. I tu iznosite još neke dodatne aspekte iz tog. Posve je jasno, zar ne,
8 a to bi se moglo i očekivati s obzirom na ratno doba, da je vladao priličan kaos
9 u odnosu na to što se zbivalo tamo. Pitanja, dakle, na koja se ovdje gospodin
10 Župljanin poziva.

11 O: Ne slažem se da je vladao kaos. Ono što znam na osnovu dokumenata to je
12 da su postojale uzajamne optužbe između VRS-a i MUP-a RS-a krajem leta 1992.
13 godine, posebno tokom jula i avgusta, i obe strane, kako vojska tako i policija
14 su se međusobno optuživale da su vršile racije velikog broja ljudi u Autonomnoj
15 regiji Krajina, a zatim - verujem da se u dokumentima pominje reč da su te ljude
16 "bacali" u zatvorske objekte koje je trebalo kontrolisati, obezbediti stražu - i
17 za to je bila odgovorna druga strana.

18 Tako na primer MUP RS-a se žalili na VRS i prethodno na racije Teritorijalne
19 odbrane, racije hiljade ljudi u Bosanskom Novom i obližnjim opštinama poput
20 Sanskog Mosta, a nisu imali nikakve spisove niti bilo kakve druge dosijee zašto
21 su ti ljudi zatvoreni, a zatim su oni predani u zatvorski objekat kojim rukovodi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 MUP. Dakle, to je nešto što vidimo na sastanku od 11. jula u Beogradu. Izraženo
2 je veliko nezadovoljstvo među policajcima u vezi sa tim.

3 A s druge strane, ovde imamo suprotan proces. U avgustu, kada Simo
4 Drljača počinje da zatvara Omarsku, Trnopolje i Keraterm i da prebacuje veliki
5 broj zatvorenika u Manjaču - dakle, objekat pod kontrolom VRS-a, VRS se žali da
6 su ljudi prebačeni u Manjaču bez potkrepljujuće dokumentacije.

7 Dakle, ne bih tu situaciju opisao kao haos jer tokom istog perioda, kao
8 što sam zapisao u svom izveštaju, a posebno u odeljku o zatvorskim objektima,
9 kao i o Službi državne bezbednosti, policija je pokazala sposobnost da imaju
10 detaljnu evidenciju o broju zatvorenika u tim zatvorskim objektima kao i o
11 njihovim saslušanjima. I zaista su imali detaljnu evidenciju i o krivičnim
12 prijavama koje su bile rezultat tih saslušanja.

13 P: Gospodine Nielsen, vidim da se ne slažete sa mojim izborom reči "haos"
14 ili "haotična situacija". Ali, složićete se sa mnom ako kažem da je svakako
15 postojao nedostatak koordinacije?

16 O: U tom konkretnom trenutku, ono što vidimo u dokumentima koji potiču iz
17 policije ili iz vojske, ono što vidimo - to je da se događaji odvijaju veoma
18 brzo i da postoji veliki spoljni, a pre svega, međunarodni pritisak da bi se
19 zatvorili zatvorski objekti u Autonomnoj regiji Krajina; da bi se zatvorili ti
20 zatvorski objekti i da bi se, u najmanju ruku, veoma smanjio broj zatvorenika.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1   Zapravo, vidimo u barem jednom ili dva dokumenta iz tog perioda da se prave
2   eksplicite reference na ARK od strana šefova policija u različitim opštinama
3   koji govore o želji da prestanu da budu pod međunarodnim pritiskom u vezi sa
4   ovim zatvorskim objektima. Dakle, čini se da se stvari odvijaju na brzinu i da
5   se na brzinu te osobe prebacuju u Manjaču ili se zatvaraju ti zatvorski objekti.
6   Dakle, na osnovu žalbi koje potječu iz VRS-a, to je dovelo do određenog
7   nedostatka reda, do nereda. Međutim, opet ne bih rekao da je to haos.

8   P: U redu. Dakle, Vi biste govorili o neredu, a ne o haosu?

9   O: Ja bih najradije izabrao reč "nedostatak koordinacije". I zaista, tokom
10   leta 1992. godine možemo videti da su postojale žestoke rasprave između VRS-a i
11   MUP-a u vezi sa različitim pitanjima. Na primer, s obzirom da ste pomenuli u
12   paragrafu 290 masakr Muslimana u Korićanskim Stijenama - to je takođe bila jedna
13   tema i kamen spoticanja.

14   P: Gospodine Nielsen, sada ćemo da govorimo o jednom drugom aspektu Vašeg
15   izveštaja. Konkretno, paragraf 337 i paragrafi koji slede, u kojima Vi govorite
16   o radnoj verziji godišnjeg izveštaja MUP-a RS za 1992. godinu. Kao analitičar,
17   slažete se sa mnom da je prilikom analiziranja ovakvih dokumenata, bitno je
18   napraviti razliku između onoga što je istina i ono šta su autori napisali da bi
19   sebe prikazali u boljem svetlu, ili u sklopu propagande, zar ne?

20   O: Da. Ne bih ulazio u neku dublju raspravu, ali složio bih se, uopšteno
21   govoreći, sa Vašim stavom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A u pogledu paragrafa 347 - Vi tu kažete da su "predsednik i članovi
2 predsedništva dobili više od 80 dokumenata tokom poslednjih osam meseci."
3 Naravno, Vi nikada niste videli bilo kakav spisak Ministarstva koji se tiče
4 konkretno tih izveštaja?

5 O: Kao što sam već rekao, nikada nisam video nijednu detaljnu listu, bilo
6 tih 80 dokumenata pomenutih u toj rečenici ili 90 dokumenata pomenutih u
7 prethodnoj rečenici. Međutim, ono što se logično može zaključiti jeste da je
8 izveštaj od 17. jula, koji smo videli prošle nedelje, u kojem je MUP preneo
9 jedan izveštaj u rukopisu i koji je namenjen predsedniku Predsedništva ili
10 predsedniku vlade - sigurno je taj izveštaj jedan od pomenutih dokumenata.

11 P: Gospodine Nielsen, znam da u Vašoj biografiji stoji da ste govorili o
12 pitanjima zapadnih historičara i problemu objektivnosti prilikom istorijskih
13 istraživanja. I naravno, to pitanje uzima se u obzir kada se čovek bavi
14 istorijom i kada piše izveštaje poput izveštaja kakve ste napisali.

15 O: Nemam svoju biografiju pred sobom. Mislím da Vi ovde govorite o jednom
16 članku, a ne govoru. Međutim, da, činjenica je: ja sam profesionalan istoričar i
17 treba biti svestan čitave debate koja se vodi u vezi sa objektivnošću
18 istoričara.

19 P: Mislím da je to Vaše predavanje, a ne članak. Naslov je: "Zapadni
20 istoričari i problem objektivnosti u istorijskim istraživanjima".

21 O: Hvala što ste me podsetili. To je jedno predavanje koje sam održao u
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Beogradu, u Centru za visoko obrazovanje u Beogradu, a kasnije je to kao članak
2 objavljeno u Hrvatskoj.

3 P: U pogledu tog članka i tog predavanja, cilj je bio da se otvori
4 rasprava o subjektivnosti unutar istorijskih istraživanja u Srbiji i bivšoj
5 Jugoslaviji?

6 O: Cilj je bio da se javnost, kako u Srbiji, tako u Hrvatskoj, osvesti i
7 da se uvuče u raspravu koja se vodila u zapadnoj Evropi u vezi sa istorijskim
8 pozitivizmom i historiografiji. To je rasprava koja je započeta sedamdesetih i
9 osamdesetih godina u Severnoj Americi i zapadnoj Evropi.

10 P: I kao što znamo, svaki istraživač ima jedan subjektivni okvir referenci
11 i može se postaviti pitanje kako je moguće napisati istoriju ili izveštaj
12 prirode kao što je izveštaj koji ste Vi napisali na objektivan način. Koji su
13 faktori koji se moraju uzeti u obzir?

14 O: Mislim da je prvi i najvažniji faktor činjenica da je potrebno što više
15 materijala o određenom pitanju proučiti. I pre svega, kao istoričar, ja pravim
16 razliku između primarnih i sekundarnih izvora. I zbog toga u ovom izveštaju, kao
17 i u svojim prethodnim radovima, najviše se zasnivam na primarnim izvorima.
18 Drugim rečima, izvorima koji se zasnivaju na samim akterima situacije iz tog
19 doba.

20 P: Hvala. Nemam više pitanja u vezi sa tim. Zapravo, imam. Šta Vam je još
21 potrebno, po Vašem mišljenju? Ne radi se samo o ovom aspektu?

22 O: Kao kritički istoričar potrebno je pristupiti kritičkom poređenju
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumenata koji potiču sa raznih strana i postoje na različitim jezicima. Iz tog
2 razloga, svako ko je u mom istraživačkom timu pravio stručne izveštaje, pročitao
3 je dokumente na originalu. S obzirom da, kao što se videlo tokom ovog
4 svedočenja, često postoje razlike u upotrebi terminologije i stvari se bolje
5 shvataju ukoliko osoba govori sam jezik. I takođe mislim, generalno govoreći, da
6 je potrebno da čovek ostane otvoren u pogledu dokumenata koji sadrže informacije
7 koje nisu u skladu sa početnom hipotezom. Mislim da je to neka osnova
8 istorijskog istraživanja.

9 P: Hvala, gospodine Nielsen.

10 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, možda bi bilo povoljan trenutak
11 sada da napravimo pauzu zato što bih htela da prethodno pogledam neke dokumente
12 pre nego što nastavim sa pitanjima.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da bismo znali kako da se organizujemo,
14 gospodine Krajišnik, da li će Vam biti potrebno da postavljate pitanja nakon
15 kraja unakrsnog ispitivanja gospođice Loukas i da li znate otprilike koliko će
16 Vam vremena biti potrebno? Znam da ne možete tačno još da nam kažete, ali
17 otprilike ako možete da naznačite?

18 OPTUŽENI: Ja se nadam da može u naj... u krajnjoj liniji biti nekol'ko
19 pitanja. I trebalo bi da traje vrlo kratko.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođice Loukas, a Vi šta mislite, koliko
21 će Vam još vremena trebati ako sada napravite pauzu? Dakle, ostalo Vam je još 70
22 minuta. Koliko Vam treba od toga?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 u ovo vreme srpski narod mora da napravi do referenduma državu na svojim
2 teritorijama. Zna se šta znači pravljenje države. Najpre je potrebno da
3 Ministarstvo unutrašnjih poslova učini sve što je neophodno da bi imalo
4 sopstvenu vojsku." Da li vidite taj deo izveštaja?

5 O: Da.

6 P: Vi ovde govorite konkretno o Skupštini srpskog naroda od 26. januara
7 1992. godine. Ja ovde imam jednu kopiju gde ste naveli referencu sadržanu u
8 fusnoti 182.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Molim da se dokument predoči svedoku.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Imam i primerke za Pretresno veće, kao i za
12 Tužilaštvo. Imamo dovoljno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim predstavnicu Sekretarijata da dodeli
14 privremeni broj dokaznog predmeta.

15 Gospođice Loukas, sednice Skupštine me uvek navode na pitanje da li je
16 dokument već uvršten u spis ili nije, s obzirom da se radi ponekad o kasetama, a
17 ponekad o zapisnicima. Pitam se da li ovo već uvršteno u spis.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja mislim da jeste putem Treanora, ali

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 trenutno nisam mogla da proverim još uvek.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U tom slučaju, nećemo još da damo broj
3 dokaznog predmeta. Vi to najpre proverite pa ćemo videti.

4 SVEDOK: Imate li verziju na B/H/S-u?

5 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da.

6 P: Gospodine Nielsen, mislim da imate pred sobom verzije i na engleskom i
7 na B/H/S-u, zar ne?

8 O: Da.

9 P: Možete li da kažete Pretresnom veću konkretno na kom mestu se nalazi
10 taj citat? Najpre na engleskom.

11 O: Mogu da nađem na B/H/S-u, ali ne u engleskoj verziji.

12 P: Zapravo, u engleskoj verziji to ni ne postoji, zar ne?

13 O: Da. Vidim da stranica 6 engleske verzije zapisnika, odmah nakon kasete
14 broj 2, u zagradi spisak, a zatim piše "potpuno nečitljivo". Međutim, u verziji
15 na B/H/S-u, tekst počinje znatno pre mesta na kome počinje engleski transkript.

16 P: Dakle, pregledajući ove dokumente, da li možete da nam kažete imate li
17 predstavu o tome na koji način je došlo do toga da se u verziji na engleskom
18 kaže da četiri stranice su potpuno nečitke?

19 O: Ne. I hoću da dodam i to da sada prvi put imam pred sobom verziju na
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 engleskom - jer sam do sada uvek isključivo radio na osnovu verzija na B/H/S-u.
2 I pre nego što sam došao ovde pred ovaj Sud, veoma retko bih bio u prilici da
3 vidim prevode originala, i to bi uglavnom bio slučaj kada bih imao neke
4 aktivnosti sa kolegama koji ne govore B/H/S.

5 P: Kao što znate, Pretresno veće mora da se bavi tekstovima na engleskom.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođice Loukas, ekspert je radio na
7 osnovu verzije na B/H/S-u. Ukoliko prevod na engleski nije odgovarajući - i to
8 sam primetio, izgleda da piše da četiri stranice uopšte nisu čitljive - možda to
9 nije sasvim jasno. Ja bih zamolio da se ekspertu postavljaju pitanja vezano za
10 njegov izveštaj. Ukoliko engleski prevod nije potpun - naravno, mi možemo da
11 sami oformimo naše mišljenje o tome da li je ovo nečitko ili nije. Međutim,
12 obično je moguće doći do takvih zaključaka ukoliko se govori jezik.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] U redu. Nastaviću sa drugom temom.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, učinite to. A zatim da proverimo i to
15 da li je engleska verzija koja je već uvrštena u spis - kao prvo, da li je ona

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 potpuno ista. Ukoliko nije, ako možemo da vidimo da li možemo na neki način da
2 dođemo do prihvatljivog prevoda.

3 Nastavite.

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

5 P: Gospodine Nielsen, sada bih htela da pogledate fusnote 352 i 353 Vašeg
6 izveštaja. /.../ Ovde, gospodine Nielsen, imam kopije materijala pomenutog u
7 fusnotama u pogledu fusnota 353 i 352 na B/H/S-u.

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] I mogu da Vam kažem da moj pomoćnik nije
9 mogao da odštampa verziju na engleskom, međutim, s obzirom da gospodin Nielsen
10 može da radi na osnovu verzije na B/H/S-u, mislim da ćemo moći da se pozabavimo
11 time.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali u jednom trenutku bismo voleli da
13 imamo verziju i na engleskom. I ukoliko imate više dokumenata, možete da ih
14 predate sudskom poslužitelju.

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ne. Ovo je sve. Samo ću Vam sada dati
16 materijale vezane i za 352.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zna li se da li su ti dokumenti već
18 uvršteni u spis ili ne?

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ne.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, sačekaćemo dok to ne proverite.

21 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

22 SVEDOK: Na osnovu moje verzije izveštaja, ovde se radi o dokumentima

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vezanim za fusnote 353 i 354, a ne 352 i 353.

2 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja mislim da ću morati da preuzmem
3 odgovarajuće mere sa mojim pravnim pomoćnikom. Međutim, hvala, gospodine
4 Nielsen, u svakom slučaju.

5 P: Dakle, da li imate izveštaj nazvan "Prihvatni centar na teritoriji
6 opštine Prijedor"?

7 O: Da, imam ga.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Nielsen, mislio sam da imam
9 pitanje zato što 352 i 353 se odnose na potpuno iste izvore bez daljnjih
10 preciziranja. Međutim, za sada to nije bitno.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

12 P: Dakle, 352 i 353, da li se oni tiču istog dokumenta?

13 O: U mom izveštaju koji je preda mnom, 352 i 353 se tiču istog izveštaja,
14 a 354 se tiče drugog izveštaja.

15 P: Naravno, postoje dve verzije Vašeg izveštaja od 13. avgusta 2004., zar
16 ne?

17 O: Da, ali mislim da su fusnote ostale iste.

18 P: U svakom slučaju, sećate se da sam Vas danas već pitala nešto o Simi
19 Drljači?

20 O: Da, sećam se toga.

21 P: I naravno, on je potpisnik izveštaja?

22 O: Ako govorite o izveštaju pomenutom u fusnoti 354, da, on je to
23 potpisao, a u slučaju izveštaja pomenutog u fusnoti 352 i 353, ako se pogleda

24

25

26

27

28

29

30

1 poslednja stranica na B/H/S-u, neko je potpisao u njegovo ime. Stoji njegovo
2 ime, ali neko drugi je potpisao.

3 P: Hvala.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, ali želim da
5 naznačim da se ovaj dokument nalazi u tabulatoru 34 registratora broj 2.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Tabulator 34 i to je dokument vezan za
7 fusnotu 354? Da. Hvala na pomoći.

8 U isto vreme, gospođice Loukas, molim Vas da proverite što se tiče
9 prethodnog dokaznog predmeta, niste bili sigurni da li je u dokaznom materijalu.
10 Možete li da proverite tabulator 84 dokaznog predmeta P65? Rečeno mi je da ćete
11 verovatno naći taj dokument na tom mestu.

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Izvinjavam se što prekidam, međutim, da
14 bismo izbegli konfuziju, hoću da kažem da je tabulator 34 dokument koji je časni
15 Sud upravo pomenuo. Dakle, radi se o izveštaju iz Prijedora koji se odnosi na
16 prvu polovinu 1992. godine i mislim da se to pominje u fusnotama 352 i 353.
17 Dakle, nisam hteo da navedem na pogrešan zaključak da se radi o fusnoti 354.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Mislim da govorimo istovremeno o previše
19 dokumenata.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušajte da ih svedete na manji broj,
2 gospođice Loukas. I ako možete, pomenite i brojeve ERN, iako ja to mrzim da
3 radim, ali ponekad je korisno.

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala.

5 P: Gospodine Nielsen, sada imamo dokument pod naslovom "Izveštaj o
6 reprezentativnom centru na teritoriji opštine Prijedor".

7 O: Da. To je dokument koji je preda mnom.

8 P: I to je pomenuto u fusnoti?

9 O: To je pomenuto u fusnoti 354 i 355, kao i 358.

10 P: Što se tiče pitanja koja sam Vam već postavila u vezi sa gospodinom
11 Drljačom, primetićete - mislim da je to na stranici 5 verzije na engleskom kao i
12 na stranici 5 verzije na B/H/S-u...

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ispričavam se. Koja je to engleska verzija?

14 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Govorim sada na osnovu verzije koju imam
15 pred sobom. Mi smo se samo pobrinuli da znamo tačno koja je to stranica na
16 B/H/S-u.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja sam primio jedino primjerak na B/H/S-u.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I mi isto. Ali ako se radi o oznaci 35,
19 onda to imamo. Odnosno, je li to fusnota ili oznaka?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Još jednom moramo ponoviti da se radi o
2 fusnoti 354, a ne oznaci o kojoj sam ja govorio /sic/ 352, a 353 - to je ta
3 oznaka /sic/.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavimo.

5 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Sjetit ćete se da sam Vam postavila neka
6 pitanja vezana za gospodina Drljaču? Sjećate se tih pitanja, zar ne?

7 O: Da.

8 P: U vezi s dokumentom koji je pred Vama, imate li onaj dio u kojem stoji
9 "Objekti u Omarskoj snabdjevaju se vodom. Imaju dovoljan broj sanitarija,
10 kupaonica, blagovaonice i spavaonice u kojima se drže zatvorenici i imaju
11 također dostatan broj radnih prostorija gdje se vrše obrade." Da li vidite taj
12 dio?

13 O: Da.

14 P: Dalje kaže: "Primarna liječnička pomoć je obezbjeđena za zatvorenike,
15 hrana se priprema u RŽR i dijeli u restoranu na principu *self-servicea*, a to
16 čine službeni zaposleni RŽR-a koji su tamo ostali raditi na tom prostoru." Da li
17 vidite taj dio?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Posve je jasno, zar ne, gospodine Nielsen, da postoji sasvim jasna
3 mogućnost da gospodin Drljača ne daje točne informacije. Je li tako?

4 O: Ne bih želio nagađati. Međutim, želio bih primijetiti da uvjeti koje on
5 opisuje i za koje vjeruje da u toj fazi postoje u Omarskoj, a to vrijedi i za
6 Trnopolje i druge zatočeničke centre o kojima govori u ovom izvještaju, da su ti
7 uvjeti koje on opisuje u potpunoj suprotnosti sa uvjetima koji su navedeni za
8 takvu vrstu objekata na sastanku u Beogradu 11. jula gdje je Župljanin bio
9 prisutan i o tom pitanju razgovarao s ministrima, među ostalima.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Nielsen, mislim da niste
11 odgovorili na pitanje. Možda bi Vam pomoglo kad biste znali... - u presuđenim
12 činjenicama se prikazuje situacija posve drugačijom od ovih okolnosti. Mislim da
13 ono što gospođa Loukas želi reći jeste da ona spori ono što ste ranije rekli, a
14 to je da je gospodin Drljača pouzdan izvor informacija. Naime, kako ćete
15 pomiriti taj dio Vašeg iskaza da on jest pouzdan sa ovim dijelom ovog izvještaja
16 gdje se jasno vidi da njegov opis uvjeta u Omarskoj baš i nije točan.

17 SVEDOK: U odgovoru na Vaše pitanje - ja sam svakako upoznat sa onime što
18 se događalo u Omarskoj i to na osnovu više izvora. Ja u ovom izvještaju nastojim
19 uključiti samo informacije do kojih sam došao iz dokumenata MUP-a RS.

20 Kada je riječ o ovom konkretnom pitanju koje mi je upućeno, ja bih rekao

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da ovaj izvještaj, zajedno sa nizom drugih izvještaja koje u jednom konkretnom
2 poglavlju citiram, a konkretno, bitan je izvještaj koji su sastavili
3 Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutrašnjih poslova u to vrijeme, mislim
4 da svi ti izvještaji jesu prikazivali prilično ružičastu sliku uvjeta u tim
5 zatočeničkim centrima u to vrijeme.

6 Međutim, ja sad nisam u poziciji reći kako je gospodin Župljanin ili bilo
7 ko drugi u Ministarstvu pomirio opise i informacije koje Drljača daje u ovom
8 izvještaju zajedno sa informacijama koje su predočene na sastanku u Beogradu 11.
9 jula.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je pitanje bilo kako ćete Vi
11 pomiriti ono što ste rekli ranije u Vašem iskazu sa ovime što Vam gospođa Loukas
12 daje u svom pitanju. Ne sjećam se točnih riječi, ali pitala Vas je da li je
13 gospodin Drljača općenito bio pouzdan izvor informacijama. Vi ste to potvrdili.
14 Međutim, sada Vam gospođa Loukas predočava izvještaj za koji Vi sami kažete da
15 znate da predočava jednu ružičastu sliku, ali taj faktor niste uključili u onaj
16 svoj raniji odgovor kad ste rekli da je gospodin Drljača pouzdan u podnošenju
17 izvještaja.

18 SVEDOK: Pa ja i dalje tvrdim da je gospodin Drljača redovito izvještavao
19 nadređene tokom ljeta 1992. Kada je pak riječ o pouzdanosti njegovih
20 informacija, postoji nekoliko događaja - a događaj kod Korićanskih Stijena je
21 jedan od tih - kada Župljanin nije bio zadovoljan s time što mu je gospodin
22 Drljača podnosio u svojim izvještajima. Međutim, ja moram reći da u izvještajima
23 koje sam proučavao nakon ovog izvještaja, da se Župljanin žalio na sadržaj ovog
24 izvještaja. Naime, kaže se na samom početku da je ovaj izvještaj sastavljen na
25
26
27
28
29
30

1 osnovu odluke CSB Banja Luka i da je kompiliran u jedan veći izvještaj koji
2 govori o zatočeničkim centrima u ARK-i u cjelini; koji je potom podnesen
3 ministru i proslijeđen drugim ministarstvima. Ja ne vidim tu nikakve naznake da
4 je gospodin Župljanin naknadno izrazio pritužbu na nepouzdanost informacija koje
5 stižu od gospodina Drljače.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste pitali /u engleskom transkriptu:
7 "Pitali su Vas..."/ sljedeće: "Posve je jasno, zar ne, da gospodin Drljača nije
8 izvještavao o korektnoj, točnoj situaciji kakva je ona bila u njegovoj općini,
9 zar ne?"

10 Vi ste rekli: "U ovoj depeši ili općenito?"

11 Zatim je gospođa Loukas rekla: "Općenito."

12 Vaš odgovor je bio: "Ne slažem se. Ja vjerujem, na osnovu materijala koje
13 sam proučio iz SJB Prijedor i CSB Banja Luka da je gospodin Drljača redovito
14 izvještavao i, koliko sam ja bio u stanju to utvrditi, na točan način. Dakle,
15 točno, svom nadređenom u CSB Banja Luka, gospodinu Župljaninu."

16 Gospođa Loukas Vam je sada predočila u najmanju ruku samo ovaj izvještaj
17 koji i po Vašem mišljenju nije točan izvor informacija.

18 SVEDOK: Shvatio sam što želite reći, časni Sude, i ja sad mogu definitivno
19 reći da ne mogu objasniti tu nepodudarnost koju je sada objasnio časni sudac.
20 Ono što ja mogu reći jeste da znam - ne na slučaju gospodina Drljače već na
21 slučaju drugih podređenih gospodina Župljanina u ovom periodu - da je vladala
22 velika zabrinutost; to je recimo jasno u SJB-u Sanski Most i SJB-u Ključ, da ova
23
24
25
26
27
28
29
30

1 faza u kojoj je međunarodna javnost uperila sve svoje oči na ARK, na Republiku
2 Srpsku, da to nije primjeren trenutak da se izvještava o stvarima koje bi mogle
3 naštetiti Srbima u regiji, Autonomnoj regiji Krajina. Odnosno, da ne bi trebalo
4 nikakva negativna pitanja, naročito potencijalne informacije koje se tiču
5 zlostavljanja nesrba na području regije Krajina.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospođu Loukas. Pretpostavljam
7 da ste to željeli reći ako želite direktno konfrontirati stručnjaka s ovime - to
8 je onda to - pretpostavljao sam da ste to željeli učiniti.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da. Molim samo da pogledam zapisnik na svom
10 računalu.

11 P: Gospodine Nielsen, sjetit ćete da sam Vas neposredno prije pauze pitala
12 o subjektivnom pristupu, pisanju povijesti - to stranica 53, početak stranice 54
13 današnjeg zapisnika.

14 O: Da. Sjećam se toga.

15 P: Neposredno prije pauze rekli ste: "Mislím također da, općenito
16 gledajući, treba analitičar otvorenog uma gledati dokumente koji sadrže određene
17 dokaze ili informacije, a koji ne idu u prilog hipotezi koju je analitičar
18 formulirao na početku svojeg istraživanja. To je standardno pravilo, aksiom
19 ispravnog povijesnog istraživanja."

20 Gospodine Nielsen, po Vašem subjektivnom mišljenju, jeste li se
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 pridržavali tog standarda?

2 O: Mislim da jesam.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Više nemam pitanja.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospođo Loukas.

5 Gospodine Krajišnik, imate li kakvih dodatnih pitanja za gospodina
6 Nielsena? Ako imate, možete mu ih postaviti sad.

7 OPTUŽENI: Hvala, gospodine sudija.

8 Unakrsno ispituje g. Krajišnik:

9 [G. Krajišnik ispituje putem prevodioca]

10 P: Pošto gledam na sat, a znam da trebate da se... da ostavimo vrijeme i
11 za sudije i eventualno dodatna pitanja, ja ću skratiti postavljanje pitanja.

12 Zamolio bih dr. Nielsena da odgovori da li mu je poznato koliko je
13 pokušaja, mirovnih planova bilo u Bosni i Hercegovini prije Daytonskog
14 sporazuma?

15 O: Kao što sam rekao, nisam stručnjak za međunarodne mirovne planove u
16 Bosni i Hercegovini, bilo prije, za vrijeme i nakon sukoba. Međutim, znam da je
17 bilo brojnih takvih pokušaja da se dođe do mirovnih planova.

18 P: Zamolio bih Vas da odgovorite da li i u jednom mirovnom planu je bilo
19 predviđeno da policija pripadne na nivo Bosne i Hercegovine - hoću da budem
20 jasan - da li se slažete da je policija trebala pripasti entitetima, odnosno
21 Republici Srpskoj u svakom mirovnom planu?

22 O: Znam da je policija činila znatni dio svih tih rasprava i da su u
23 mnogim tim planovima i policijske snage trebale postojati na nivou entiteta,

24

25

26

27

28

29

30

1 kantona ili neke druge razine koja je ispod državne razine. Ja također znam,
2 međutim, da uz izuzetak Daytonskog sporazuma, taj konkretni aspekt
3 strukturiranja policije u Bosni i Hercegovini nikada nije bio prihvaćen,
4 naročito ne od Muslimana.

5 P: Gospodine doktore, ja sam pitao da li je u svim planovima policija bila
6 predviđena, kad se predlagalo, da bude u entitetu i da nijedna od strana nije na
7 tu stvar imala primedbu?

8 O: Prije svega, ja nisam upoznat sa detaljima svih tih planova. Mislim da
9 ih je bilo mnogo. Međutim, znam da, kao što sam rekao, Muslimani nisu bili
10 voljni u nekoliko prilika prihvatiti da policija bude uređena i podignuta na
11 razinu entiteta.

12 P: Ja hoću da Vam sad k... tvrdim: da ni u jednom mirovnom planu
13 muslimanska strana se nije suprotstavila da policija ne pripadne entitetu. A
14 podsjetit ću ovaj skup...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, pretpostavljam da imate
16 prigovor na pitanje kako ga je počeo formulirati gospodin Krajišnik?

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Krajišnik, pitanje... - naime,
19 svjedok je dvaput rekao da "specifični aspekt strukturiranja policije u Bosni i
20 Hercegovini na razini entiteta nikada nisu prihvatili Muslimani." Rekao je to
21 dvaput. Nije Vam dozvoljeno sada reći svjedoku da je bilo drugačije. Izvolite
22 nastavite.

23 OPTUŽENI:

24 P: Da li je Cutilheirovom planu bila predviđena policija da... na
25 entitetskom nivou i da l' su sve tri strane prihvatile taj plan, preliminarni?

26

27

28

29

30

1 O: Koliko ja znam - ponavljam, nisam stručnjak za Cutilherov plan - to sâm
2 po sebi nije plan; bilo je tek nekoliko sporazuma koji su, i to prilično nerado
3 postignuti, pod pokroviteljstvom, pod vodstvom gospodina Cutilhera. Ja znam da
4 Momčilo Mandić i Stojan Župljanin, kao što sam već danas rekao, jesu spomenuli
5 implementaciju sarajevskog sporazuma na početku aprila 1992.. Međutim, druga
6 strana, i to konkretno, muslimanska strana u MUP-u RS BiH ni u jednom trenutku
7 se nije složila da je do takvog sporazuma došlo, da je postignut takav sporazum
8 niti da ga treba sprovesti kroz osnivanje etnički odvojenih ministarstava
9 unutrašnjih poslova.

10 P: Mislim da to nije bilo moje pitanje. Al' sad ću preć na drugo pitanje.
11 Ja bih Vas zamolio pošto imamo malo... kratko vreme da odgovorite samo znate li
12 nešto il' ne znate. Drugo, da li znate da je u svakom planu bila predviđena
13 podjela Sarajeva? Mislim na mirovne planove koji su predlagani od strane
14 međunarodne zajednice sve... sve trema /?trima/ stranama. Da il' ne?

15 O: Ne mogu odgovoriti na pitanje jer nisam upoznat s tim planovima.

16 P: Znači, ne...ne...ne znate, je li tako?

17 O: To je tačno. Ne mogu odgovoriti na pitanje.

18 P: Ja vjerujem da su lapsusi, al' da Vas samo podsjetim: izjavili ste da
19 je 28. februara usvojen Ustav Republike Srpske. Vjerojatno ste mislili na 27.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mart 1992. godine?

2 O: Ja se - kad je riječ o datumima - mogu dopustiti da je tako. Možda sam
3 ga pomiješao za Zakonom o unutrašnjim poslovima koji jest usvojen 28. februara.
4 A inače, kad je riječ o Ustavu i svim tim drugim stvarima, ja ustvari sam se
5 pozivao na izvještaj gospodina Treanora.

6 P: Da li ste upoznati sa knjigom gospodina Lorda Owena "Balkanska
7 odiseja"?

8 O: Jesam. Pročitao sam knjigu.

9 P: Da li znate da je na 88. stranici citirao stavove međunarodne
10 zajednice, šta je međunarodna zajednica željela da predloži kao rješenje za
11 Bosnu i Hercegovinu? Ja ću sad navesti to: pet predloga. Međunarodna zajednica
12 je predlagala centralizovanu državu, centralizovanu federalnu državu u kojoj
13 značajne funkcije vrše četiri do deset regija, labavu federalnu državu triju
14 etničkih jedinica bez geografskog kontinuiteta, labavu konfederaciju tri etnički
15 opredeljene...opredeljenih republika sa znatnom samostalnošću, možda čak i u
16 oblasti bezbednosti. I 5., muslimanska država, s tim da Srbi postanu deo SRJ -
17 to se misli na Jugoslaviju - a Hrvati Hrvatske. Da li ste upoznati sa tim
18 predlogom? Verovatno ste to pročitali.

19 O: Da. Pročitao sam taj dio i knjigu.

20 P: Hvala lijepo. Da li znate da je gospodin Izetbegović i gospodin Buha i
21 ja - a ja sam potpisao u ime srpske strane, potpisali deklaraciju -

22 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ispričavam se što prekidam, no čini se da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se u zapisniku ne vidi odgovor gospodina svjedoka zato što je jednostavno došlo
2 do preklapanja.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas da govorite u mikrofona.

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Suci će primijetiti da odgovor gospodina
5 Nielsena nije zapisan za zapisnik jer je već gospodin Krajišnik postavljao
6 sljedeće pitanje.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pitali su Vas "Vjerojatno ste to
8 pročitali u knjizi?" Koji je bio Vaš odgovor, gospodine Nielsen?

9 O: "Da, jesam, pročitao sam taj dio i knjigu."

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sad ne krivim za ovo niti prevoditelje,
11 niti zapisničarku. U svakom slučaju, molim Vas gospodine Nielsen, prije nego što
12 se dovrši prijevod premda ja znam da Vi razumijete gospodina Krajišnika i na
13 njegovom jeziku, ali pričekajte da završi prijevod.

14 Izvolite nastavite, gospodine Krajišnik.

15 P: U toku ispitivanja ste izjavili da je 15. maja 1992. godine Savjet za
16 nacionalnu bezbjednost donio odluku o neposrednoj opasnosti. Vjerojatno ste

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 napravili grešku. Tu odluku su donijeli dva člana Predsjedništva. Da li se
2 slažete da ste napravili grešku?

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Prije svega, časni Sude, bilo bi korisno da
4 čujemo gdje je taj dio odgovora u zapisniku.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, hoćete li nam Vi pomoći
6 ili ću ja pokušati da pronađemo to u zapisniku?

7 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da. Potrudit ćemo se oko toga, časni Sude.
8 /.../

9 OPTUŽENI: Možda je lakše da pitamo da li se slaže... da odgovori na... ko
10 je donio tu odluku.

11 O: U ovom slučaju bih ponovno se pozvao na izvještaj gospodina Treanora.
12 Ja mislim da se tamo nalazi odgovor na to pitanje jer to nije stvar koju sam ja
13 detaljno proučio u svom izvještaju.

14 OPTUŽENI: Ja mislim Sudsko vijeće - tu je zapisnik i tu je odluka - ako
15 treba da se stavi na grafoskop i da se to pogleda.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Je li to u spisu na ovaj ili onaj način -
17 da li je ušlo u spis, gospodine Tieger?

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, vjerujem da jest. Mislim da je to
19 predmet iskaza gospodina Treanora. Ali mislim da je na pitanje odgovoreno.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodin Krajišnik je pitao, a gospodin Nielsen je rekao da prepušta, dakle, da
2 će se pozvati na ono što je rekao gospodin Treanor u vezi s time.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, Vi biste rekli da štogod je
4 gospodin Treanor rekao o tome bi trebalo biti točan odgovor. Vi se s time osobno
5 niste bavili. Možda samo da pronađemo jedno praktično rješenje. Molim da na
6 sekundu se stavi izvještaj na grafoskop kako bismo se svi mogli uvjeriti u to
7 tko je autor te odluke.

8 Gospođo poslužiteljice, molim Vas.

9 I onda ćemo pokušati utvrditi - možda Vi gospođo Loukas možete pomoći
10 gospodinu Krajišniku da se vidi da li je taj dokument u spisu ili nije, premda
11 ja vjerujem Vašim riječima, gospodine Tieger.

12 Pogledajte dokument.

13 SVEDOK: Da, vidim. Na vrhu stranice koja je na grafoskopu, u točki 3,
14 stoji "Odluke i zaključci" ili "Odluka i zaključci". Kaže: "Razmatrajući
15 bezbjednosnu situaciju u Srpskoj republici Bosni i Hercegovini procijenjeno je
16 da su se stekli uslovi da se Predsjedništvu Republike predloži proglašenje
17 neposredne ratne opasnosti." To je prvi paragraf.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imate li još kakvih dodatnih pitanja po
19 ovoj temi, gospodin Krajišnik?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: I molim da se stavi na grafoskop odluka. Odluka je u...u prilogu
2 - koja je objavljena od Službenog glasnika.

3 SVEDOK: Morao bih da uklonim na trenutak ovu odluku jer ne mogu da čitam
4 sa ekrana.

5 U ovoj odluci vidim da piše, na osnovu člana 81 Ustava Srpske republike
6 Bosne i Hercegovine i prema sugestiji Vlade, Predsjedništvo Srpske republike
7 Bosne i Hercegovine donosi odluku u vezi sa proglašenjem stanja neposredne ratne
8 opasnosti. I zatim piše da će doći do mobilizacije Teritorijalne odbrane na
9 čitavoj teritoriji srpske Bosne i Hercegovine, prema naređenju. Potpisano je
10 Plavšić i Koljević, a datum je 15. april 1992. I moguće da sam pogrešno se
11 izrazio i mesto da kažem 15. april da sam rekao 15. maj, odnosno da sam rekao
12 15. april umesto 15. maj.

13 P: Da li je... da li je ta odluka na osnovu -

14 Sorry... Da li je ta odluka... da li ona je na osnovu ovog zapisnika koji
15 ste maloprije pročitali?

16 O: Dokument koji sam čitao malopre - staviću na grafoskop prvu stranicu -
17 to je zapisnik sa zajedničkog sastanka Saveta za nacionalnu bezbednost i Vlade
18 Srpske Republike Bosne i Hercegovine održanog 15. aprila 1992. godine, a odluka

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u Službenom listu o kome govori gospodin Krajišnik ne tiče se Nacionalnog saveta
2 već Vlade. Mislim da je to veza između ta dva.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, shvatam da ste Vi ranije govorili o
4 15. aprilu, a datum kada je proglašeno stanje neposredne ratne opasnosti od
5 strane Saveta za nacionalnu bezbednost, dok je gospodin Krajišnik skrenuo našu
6 pažnju na publikaciju u kojoj nalazimo odluku koja se pripisuje jednom drugom
7 organu. I to je ono što imamo na grafoskopu.

8 Gospođice Loukas, da li možete da proverite da li su oba dokumenta
9 uvrštena.

10 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ako sam dobro shvatila, jesu u sklopu
11 svedočenja gospodina Treanora.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospođice Loukas. I gospodine
13 Tieger, naravno, može da me ispravi ako treba.

14 Gospodine Tieger?

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Ne znam da li su oba dokumenta u istom
16 tabulatoru, međutim, to je P64A, P65, tabulator 120 u registratoru 11.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodin Krajišnik.

18 OPTUŽENI: Samo ću još jedno pitanje da postavim.

19 Depešu koju je poslao gospodin...gospodin Mandić, ona je... - da li Vam je
20 poznato da je poslata u vrijeme održavanja briselske konferencije kad je cijela
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 delegacija bila u Briselu?

2 O: Nisam to znao, ne.

3 P: I samo u vezi ovog pitanja: da li je gospodin Mandić i po jednom
4 zakonskom osnovu imao pravo da pošalje ovakvu depešu?

5 O: U depeši od 31. marta 1992. godine, Momčilo Mandić nalazi pravni osnov
6 za slanje te depeše i za to što traži sprovođenje toga od naroda u zakonima koje
7 je Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini usvojila. Naravno, kao
8 pomoćnik ministra, on je imao ovlašćenje da tu depešu pošalje svima u
9 Ministarstvu, u vezi sa raznim pitanjima. Međutim, u vezi sa ovim konkretnim
10 pitanjem, ja bih skrenuo pažnju Suda na depešu poslatu istog dana od strane
11 Delimustafića i on, kao šef Momčila Mandića, u toj depeši primećuje da je taj
12 čin napravljen bez konsultacija sa ostalima u Ministarstvu i on naređuje osobama
13 koje su dobile tu depešu da ne pristupe njenom sprovođenju. Dakle, koliko ja
14 mogu da kažem, ne postoji pravna osnova u pravilnicima MUP-a SR BiH na osnovu
15 kojih bi on tu depešu mogao da pošalje unutar Ministarstva unutrašnjih poslova.

16 OPTUŽENI: Sudije, ja se zahvaljujem svjedoku.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, imate li dodatnih
18 pitanja?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

20 [Sudije većaju]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada pitanje ima sudija Hanoteau.

22 Ispituje Sudsko veće:

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hteo bih samo nešto da shvatim na
2 osnovu Vašeg izveštaja. U izveštaju kada Vi navodite - vidim, na primer, u nekoj
3 fusnoti - na primer, izveštaj CSB-a iz Banje Luke... Zatim, stranica 83 i...
4 nasumično biram fusnote - fusnota 119, depeša iz SJB-a Prijedor, zatim 425,
5 depeša iz SJB Ključa - kome su upućene te depeše i ti izveštaji? To pitam da bih
6 lakše mogao da shvatim Vaš rad. Kako treba protumačiti te fusnote i treba li da
7 zaključimo da su te depeše i ti izveštaji uvek slati Ministarstvu ili treba da
8 potražimo svaki izveštaj, svaku depešu da bismo znali kome su oni bili upućeni?

9 O: U slučaju depeša koje su pisane na nivou SJB-a, ukoliko nisam nešto
10 drugo napomenuo, depeše su bile upućene CSB-u pred kojim je konkretan SJB bio
11 odgovoran. Dakle, u slučaju Ključa i Prijedora koje ste pomenuli, te stanice
12 javne bezbednosti tokom čitavog perioda 1992. godine bile su odgovorne pred CSB-
13 om Banja Luka. Ukoliko nešto drugo ne napomenem. A depeše iz stanica javne
14 bezbednosti koje ste naveli upućeni su bili gospodinu Župljaninu u Banja Luci.

15 I u to vreme, u vreme kada sam pisao izveštaj kao i kada sam ga kasnije
16 revidirao, imao sam utisak da će svi pomenuti dokumenti biti na raspolaganju
17 Pretresnom veću i na B/H/S-u i na engleskom jeziku. Međutim, svestan sam da se
18 tu nešto promenilo i izvinjavam se ukoliko su neka pitanja ostala otvorena,
19 poput recimo pitanja kome su te depeše bile upućene. I, ukoliko to zanima
20 Pretresno veće ili bilo koju od strana, ja sam spreman da Vam dam puni spisak

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 osoba kojima su depeše bile upućene.

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala. Jedno drugo pitanje. Puno se
3 govorilo, Vi ste puno govorili o MUP-u, o policijskim snagama koje ste nazvali
4 MUP. U sklopu ovog suđenja mi smo čuli često pominjanje SUP-a. Da li biste mogli
5 danas da nam kažete nešto o razlici između SUP-a i MUP-a? Možda ćete nam reći da
6 niste ekspert za SUP, ali možda nam možete nešto razjasniti - ako je to moguće.

7 O: Zaista mogu, časni Sude. SUP pre 1990. godine ticao se kako opštinskih
8 sekretarijata unutrašnjih poslova ili Sekretarijata za unutrašnje poslove, tako
9 i Sekretarijata za unutrašnje poslove na nivou republike. I skraćenica je bila
10 SUP. A 1990. godine usvojen je zakon SR BiH o unutrašnjim poslovima. I tada su
11 nekadašnji opštinski organi za unutrašnje poslove postali stanice javne
12 bezbjednosti - SJB. I do dana današnjeg, u Bosni i Hercegovini ljudi će
13 kolokvijalno kad govori o SJB, govoriti o SUP-u. A mislim da je razlog
14 jednostavan. Mnogo je lakše reći SUP nego SJB, a to je dakle, na B/H/S-u
15 skraćenica za stanicu javne bezbjednosti.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A koje su bile delatnosti SUP-a? Da li
17 možete to da nam precizirate?

18 O: Pre 1990. godine, SUP je imao mnogo šire polje delovanja u smislu
19 interakcije sa opštinskim organima, poput Skupštine opštine nego što je to

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kasnije bio slučaj sa SJB-om. I ako bih mogao da govorim sada na primer o
2 dokumentima koji su se ticali planiranja - mi smo o tome govorili na početku mog
3 svedočenja i radi se o tabulatorima 2 i 3, 3 i 4, od oktobra i septembra 1991.
4 godine - može se vidite da se bosanski Srbi sa nostalgijom sećaju tog perioda od
5 pre 1990. godine upravo iz tog razloga jer tada su skupštine opština mogle da
6 imaju mnogo slobodniju interakciju sa policijom i nisu morali stalno da se
7 obraćaju Sarajevu za odobrenje.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da, gospodine Tieger, hoćete da mi
9 pomognete, je li tako?

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Možda. Nadam se, časni Sude.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Sa zadovoljstvom.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako sam ja dobro shvatio pitanje časnog
13 Suda, on je hteo da čuje koja je razlika između MUP-a i SUP-a. Da li je
14 činjenica da je MUP organ na opštem planu, a SUP deo tog organa na opštinskom
15 nivou - vrlo jezgrovito rečeno?

16 O: Pre 1990. godine, SUP na nivou opština je deo RSUP-a na republičkom
17 nivou, a koji je sa svoje strane deo Saveznog sekretarijata za unutrašnje
18 poslove. Dakle, na saveznom nivou. A posle 1990. godine -

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Izvinjavam se što ću biti malo
20 direktivan, međutim, ograničimo se sada na period nakon 1990. godine. Možete li
21 mi reći koja je bila uloga te institucije i delatnost? Čemu je ta institucija
22 služila? Da li možete to da mi kažete?

23 O: Da li govorite o Republičkom sekretarijatu ili o SUP-u na nivou
24
25
26
27
28
29
30

1 opštine?

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Počnimo sa republičkim nivoom, a zatim
3 opštinskim jer zanima me i jedno i drugo jer hoću da shvatim samu strukturu.
4 Hteo bih da znam tačno o čemu govorimo.

5 O: Ako počnemo od nivoa republike, Republički sekretarijat za unutrašnje
6 poslove uglavnom je imao tu funkciju da organizuje razne funkcije, uključujući i
7 policiju i unutrašnje poslove u Bosni i Hercegovini i da koordinira te
8 delatnosti u čitavoj republici. I taj republički SUP je bio podređen Saveznom
9 sekretarijatu koji se nalazio u Beogradu. I to je bio slučaj i sa drugim
10 republičkim sekretarijatima u drugim jugoslovenskim republikama. Međutim, prema
11 Ustavu iz 1974. godine koji je dao dosta dodatne autonomije republikama u
12 Jugoslaviji, u svakodnevnom životu mnoge policijske delatnosti u Bosni i
13 Hercegovini sprovodile su se na nivou Sekretarijata za unutrašnje poslove na
14 republičkom nivou u koordinaciji sa republičkim predsedništvom.

15 A SUP na opštinskom nivou je dobijao instrukcije i direktive iz centra.
16 Međutim, ponovo, do 1990. godine, skupštine opština bile su veoma aktivne u tom
17 pogledu. Na primer u pogledu imenovanja upravnika policije, komandira policije
18 na opštinskom nivou i tako dalje. I kao što sam već rekao, skupštine opština su
19 u praksi mogle da se obraćaju Sekretarijatu za unutrašnje poslove na opštinskom
20 nivou da bi se sprovele određene aktivnosti koje su podrazumevale upotrebu

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 policije na opštinskom nivou.

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da. To je dakle, pre 1990. godine. A
3 šta se desilo nakon 1990.?

4 O: Nakon 1990. godine i sve do rata, Sekretarijat za unutrašnje poslove na
5 opštinskom nivou smenile su stanice javne bezbednosti. I prema zakonu o
6 unutrašnjim poslovima iz 1990. godine, opštinski organi unutrašnjih poslova i
7 dalje su mogli da koordiniraju u pogledu određenih delatnosti s Republičkim
8 sekretarijatom za unutrašnje poslove. Međutim, takve aktivnosti morale su da
9 dobiju eksplicitnu dozvolu iz Sarajeva.

10 Osim toga, po pitanjima poput imenovanja zvaničnika u ministarstvima, to
11 se dešavalo na centralizovaniji način na osnovu direktiva iz Sarajeva. Dakle, to
12 je bila glavna razlika. Dakle, do 1990. godine skupštine opština su u znatnoj
13 mjeri i finansirale policiju na opštinskom nivou i jedan od dokumenata o
14 decentralizaciji organa unutrašnjih poslova svedoči o tome. Policija je
15 apsorbovala jedan ogroman procenat budžeta Bosne i Hercegovine na nivou opština
16 i opštine više nisu uopšte mogle da snose taj finansijski teret.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li je MUP postojao pre 1990.
18 godine?

19 O: Ne, pre 1990., to se zvalo SUP. Sekretarijati. A titula ministra
20 zamenila je titulu sekretara prema zakonima iz 1990. i 1992., iako se termin
21 "Sekretarijat" u samoj Srbiji zadržao još dosta dugo, još neko vreme u svakom
22 slučaju.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imam jedno pitanje da bih bio siguran da
3 li sam dobro shvatio. Da li sam dobro shvatio da ono što je bilo SUP na
4 republičkom nivou je postalo MUP, a na nivou opština ono što je nekada bilo
5 nazivano SUP sada je zvanično promenilo naziv u SJB, ali i svi su i dalje o tome
6 govorili kao o SUP-u jer su bili naviknuti na to?

7 O: To je istina; i čak i danas se u Bosni i Hercegovini koristi taj
8 kolokvijalizam.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Čini mi se da sam sada shvatio. Da
10 li neko želi da postavi pitanje na osnovu pitanja sudija? To su u svakom slučaju
11 više bila pitanja informativne prirode.

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Nemam pitanja.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Nemam pitanja.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Nielsen, ovime je okončano Vaše
15 svedočenje. Najlepše hvala što ste došli i što ste odgovarali na pitanja strana
16 optuženog i Pretresnog veća. Možete da odete.

17 SVEDOK: Hvala.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada nemam vremena da govorimo o dokaznim
19 predmetima. Međutim, postoje još neka pitanja.

20 Gospodine Tieger, 17. maja mi smo Vam dali neke instrukcije u vezi sa
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokaznim predmetima i rečeno je da se od Tužilaštva traži da uvrsti u spis
2 dokumente koji su pomenuti u ekspertskom izveštaju da bi se postigao cilj
3 iznesen u tački 2. A u tački 2 se kaže da Tužilaštvo treba da ograniči svoje
4 ispitivanje na pitanja od ključne važnosti u ovom predmetu koja će verovatno
5 biti kontroverzna i u vezi sa kojima je potrebno objašnjenje, razjašnjenje ili
6 ilustracija u vezi sa pitanjem kako je ekspert oformio svoje mišljenje.

7 Sada se upravo nalazimo u situaciji u kojoj nisu korišćeni svi dokumenti
8 iz sva tri registratora. U tački 5 naših instrukcija, mi kažemo da sva preostala
9 dokumentacija priložena uz ekspertski izveštaj neće biti uvrštena u spis osim
10 ukoliko jedna od strana pokaže da za to postoji dobar razlog. I imam utisak da
11 stvari idu u tom pravcu. Da možda nije potrebno, bar ne bez daljnjeg
12 objašnjenja, da se ovi drugi dokumenti uvrste u spis.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne morate to odmah da iznesete, s obzirom
15 na vreme. Samo sam hteo da Vam kažem kakva je sada situacija, a možete da nas
16 obavestite što je pre moguće.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Vrlo rado.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li neko želi da pokrene neko drugo
19 pitanje?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

